

# Voorlopig Verslag

## VLAAMSE GEMEENSCHAPSCOMMISSIE DE RAAD

ZITTING 2020-2021

Nr. 8

---

### INTEGRAAL VERSLAG

Vergadering van vrijdag 26 maart 2021

Ochtendvergadering

#### INHOUD

<b>VRAGEN OM UITLEG (R.v.O., art. 59)</b> .....	
van mevrouw Bianca Debaets aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, betreffende de mogelijkheid tot invoering van laagdrempelige coronatesten in het Brussels hoger onderwijs en de ondersteuning daaromtrent vanuit de VGC	
<i>Sprekers: Bianca Debaets – Sven Gatz, collegelid</i>	
van mevrouw Bianca Debaets aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, betreffende de cijfers van verontrustende situaties jongeren en doorverwijzing van CLB naar parket Brussel	
<i>Sprekers: Khadija Zamouri – Fouad Ahidar – Sven Gatz, collegelid</i>	

van mevrouw Khadija Zamouri aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, betreffende het vreemde talen onderwijs in Brussel

*Sprekers: Khadija Zamouri – Gilles Verstraeten – Arnaud Verstraete – Sven Gatz, collegelid*

van de heer Mathias Vanden Borre aan de heer Pascal Smet, collegelid bevoegd voor Cultuur, Jeugd, Sport en Gemeenschapscentra, betreffende de plannen om sportinfrastructuur te laten beheren door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

*Sprekers: Mathias Vanden Borre – Pascal Smet, collegelid*

van de heer Gilles Verstraeten aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, betreffende de uitspraken van de burgemeester van de Stad Brussel over het Nederlandstalig onderwijs

*Sprekers: Gilles Verstraeten – Khadija Zamouri – Sven Gatz, collegelid*

## **REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN .....**

### **ACTUALITEITSVRAAG (R.v.O., art. 60) .....**

van de heer Gilles Verstraeten aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, betreffende de opvang van leerlingen na de aangekondigde maatregelen van het Overlegcomité

*Sprekers: Gilles Verstraeten – Sven Gatz, collegelid*

### **VRAGEN OM UITLEG (R.v.O., art. 59) .....**

van de heer Dominiek Lootens-Stael aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, betreffende de samenwerkingsovereenkomst met het Huis van het Nederlands

*Sprekers: Dominiek Lootens-Stael – Sven Gatz, collegelid*

van mevrouw Els Rochette aan de heer Pascal Smet, collegelid bevoegd voor Cultuur, Jeugd, Sport en Gemeenschapscentra, en collegelid Sven Gatz, bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, betreffende de strijd tegen homofobie

*Sprekers: Els Rochette – Lotte Stoops – Bianca Debaets – Khadija Zamouri – Mathias Vanden Borre – Pascal Smet, collegelid*

### **VRAGEN (R.v.O., art. 58) .....**

van mevrouw Bianca Debaets aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, betreffende de leerachterstand door de coronacrisis

*Sprekers: Bianca Debaets – Sven Gatz, collegelid*

van mevrouw Carla Dejonghe aan de heer Pascal Smet, collegelid bevoegd voor Cultuur, Jeugd, Sport en Gemeenschapscentra, betreffende de doorstart van de verenigingen na corona

*Sprekers: Carla Dejonghe – Pascal Smet, collegelid*

### **ACTUALITEITSVRAAG (R.v.O., art. 60) .....**

van de heer Mathias Vanden Borre aan de heer Pascal Smet, collegelid bevoegd voor Cultuur, Jeugd, Sport en Gemeenschapscentra, betreffende de gevolgen voor de jeugd- en sportkampen tijdens de paasvakantie n.a.v. de nieuwe beslissingen van de federale overheid

*Sprekers: Mathias Vanden Borre – Pascal Smet, collegelid*

**BIJLAGEN** .....

**TREFWOORDENREGISTER** .....

## 8<sup>ste</sup> vergadering

### Vergadering van vrijdag 26 maart 2021

#### OCHTENDVERGADERING

*De vergadering wordt om 9.34 uur geopend.*

*Voorzitter: de heer Fouad Ahidar*

---

#### VRAGEN OM UITLEG (R.v.O., art. 59)

##### **De mogelijkheid tot invoering van laagdrempelige coronatesten in het Brussels hoger onderwijs en de ondersteuning daaromtrent vanuit de VGC**

**Mevrouw Bianca Debaets (CD&V):** Het lijkt er misschien op dat deze vraag door de beslissing van deze week zonder voorwerp is, maar het is belangrijk om toch al vooruit te kijken, want vroeg of laat komen de studenten toch terug op de schoolbanken of universiteitsbanken te zitten.

Wie vandaag een coronatest wil afnemen moet aan een aantal voorwaarden voldoen. De studenten van de KU Leuven kunnen dat sinds oktober op een zeer laagdrempelige manier doen dankzij het Corona Compass Project dat door de universiteit werd uitgewerkt. Een student die denkt dat hij mogelijk besmet is, bijvoorbeeld door onveilige of te veel contacten, een PCR-test kan laten afnemen in de universiteitshal. Dat lijkt goed te verlopen, want sinds februari hebben al 7.000 van de 50.000 studenten dat ook effectief gedaan. Daar wordt ook een contactopsporingssysteem aan gekoppeld. Het project kan dus zeker op de nodige bijval rekenen. Het systeem maakt gebruik van normale PCR-testen die na afname behandeld worden in het UZ Leuven. De Risk Assessment Group (RAG) schoof het model naar voor als voorbeeld om uit te rollen naar andere hogeronderwijsinstellingen.

Hoe zullen we dat in Brussel aanpakken? Vroegen de Nederlandstalige hogeronderwijsinstellingen in Brussel reeds om dit als mogelijkheid te onderzoeken? Hoe reageerde het collegelid? Wordt er een dergelijk systeem uitgewerkt? Met welk tijdsplan? Welke rol kan Brik daarin spelen?

Heeft het collegelid een initiatief genomen om overleg te organiseren met de Franstalige collega's of met de Vlaamse Gemeenschap om dit te kunnen invoeren in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, zodat we op die manier terug op een veilige manier fysieke lessen organiseren? Welke bevindingen kwamen daaruit?

Momenteel is iedereen hard bezig met het dagelijks crisisbeheer. De stad Brussel heeft een project samen met de ULB om testen af te nemen in het hoger onderwijs, maar ook in restaurants of concertzalen om te kijken hoe het dagelijks leven kan hernomen worden als er voldoende mensen gevaccineerd zijn. Pleegt het collegelid regelmatig overleg met de Nederlandstalige hogeronderwijsinstellingen in Brussel over een post-corona-aanpak?

**Collegelid Sven Gatz:** Door het toenemend aantal besmettingen neemt de vraag naar het bijkomend testen toe. Dit is ook zo binnen het onderwijs, wat al meermaals besproken werd op het Overlegcomité. Het Overlegcomité wenst het testbeleid verder te versterken, met bijzondere aandacht voor het repetitief testen, onder meer via sneltesten en zelftesten. Hierdoor kan men sneller besmettingshaarden detecteren en de nodige maatregelen treffen.

Ik wens echter nogmaals te benadrukken dat het Nederlandstalig onderwijs in Brussel onder de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap valt. Dit geldt ook voor de hogeronderwijsinstellingen. Daarom overlegt de Vlaamse Gemeenschap met alle onderwijspartners, maakt ze de nodige afspraken, stelt ze de nodige draaiboeken op en neemt ze alle maatregelen die noodzakelijk zijn om de onderwijsinstellingen door deze moeilijke periode te loodsen.

Tot op heden is er geen vraag gesteld aan de VGC vanuit de Nederlandstalige hogeronderwijsinstellingen in Brussel om een laagdrempelig test- en contactopsporingssysteem, vergelijkbaar met het systeem in Leuven, in te voeren.

Via Brik zijn we nagegaan of de hogeronderwijsinstellingen in Brussel plannen hebben om dergelijke systemen in te voeren. Ze gaven echter aan dat er momenteel geen concrete vragen of plannen in die richting zijn. Dat heeft volgens mij vooral te maken met het feit dat het onderwijs nog vooral op afstand verloopt.

Vanuit onze flankerende bevoegdheid proberen wij initiatieven te nemen, maar wij hebben uiteraard geen regisseursrol. Concreet neemt de Interministeriële Conferentie Volksgezondheid, waarin ook de bevoegde collegeleden van de GGC voor testing en tracing zetelen, samen met de bevoegde ministers van Onderwijs in de gefedereerde entiteiten, de beslissing over projecten inzake contracttracing en testing binnen het onderwijsgebeuren. Zij nemen deze beslissing op advies van de Taskforce Testing van het Regeringscommissariaat Corona, waarin ook de voorzitter van de RAG zetelt. Ik geloof nog steeds dat belangrijke beslissingen zoveel mogelijk centraal aangestuurd moeten worden, zodat er een coherent beleid gevoerd kan worden.

Het is aan de bevoegde onderwijsministers om de beslissingen uit te rollen.

Wat betreft een post-corona-aanpak en -beleid wil ik meegeven dat ook hier de bevoegdheid bij de Vlaamse Gemeenschap ligt en dat de hogeronderwijsinstellingen verplicht zijn de genomen maatregelen te volgen.

De VGC overlegt wel regelmatig met Brik en de studentenvoorzieningen van de Nederlandstalige hogeronderwijsinstellingen in Brussel. Hier wordt onder meer een corona-update gegeven uit het hoger onderwijs en besproken welke projecten er lopen in het kader van het mentaal welzijn voor de studenten.

Ik verwijs in dit kader ook nog naar het antwoord dat ik in januari gaf. Het algemeen welzijn van studenten moet goed opgevolgd worden. Daarom is er naast het overleg met de hogeronderwijsinstellingen ook ruimte voor projecten, zoals het buddyproject via de Nova Sport app, waarbij studenten kunnen afspreken om samen coronaproof te sporten en bewegen en er worden lessen yoga en mindfulness aangeboden via streaming.

Daarnaast verwijs ik naar de website van Brik die informatie bevat rond studentenwelzijn en

over alle mogelijkheden tot ondersteuning en hulpverlening.

Ten slotte, proberen we ook de pop-up Study Spaces verder uit te breiden en daarvoor extra subsidies uit te trekken.

Het is inderdaad moeilijk om een goede mix te maken tussen het lopend crisismanagement en het horizonmanagement. Veel zaken lopen door elkaar. Niet alleen het beleid, maar ook de partners op het terrein, de scholen en de hogeronderwijsinstellingen, de leerlingen en de studenten niet te vergeten en de ouders worden daarmee allemaal zwaar op de proef gesteld.

**Mevrouw Bianca Debaets (CD&V):** Het was een heel volledig antwoord. Ik besef ten volle dat het zoeken is naar een evenwicht tussen die twee, tussen de crisis nu en wat na corona. De grote ruimtes en ook de scholen, zullen natuurlijk niet eeuwig gesloten blijven. In die zin wil ik u een kleine tip meegeven. Er is het project van de stad Brussel waarnaar ik verwees en dat u ongetwijfeld ook kent, waarbij men met Nathan Clumeck kijkt hoe je grote ruimtes coronaproof en virussafe kunt maken met luchtfilters, UV-lampen enzovoort. Ik heb daar ook een vraag over gesteld in de gemeenteraad want ik was een beetje verrast dat er daar geen enkele Nederlandstalige partner bij betrokken was, alleen de *Université Libre de Bruxelles (ULB)*. We hebben de Vrije Universiteit Brussel (VUB), Odisee, zoveel andere heel kwaliteitsvolle hogeronderwijsinstellingen. Het zou kunnen dat u het al hebt gedaan, maar misschien zou het handig en vooral nuttig zijn, mocht u met de stad Brussel contact opnemen om te kijken welke Brusselse hogeronderwijsinstellingen daar ook aan kunnen meewerken, niet alleen aan het proefproject, maar vooral vanuit het idee om de good practices die daaruit naar voren komen, nadien te implementeren in de scholen.

- *Het incident is gesloten.*

### **Cijfers verontrustende situaties jongeren en doorverwijzing van CLB naar parket Brussel**

**Mevrouw Bianca Debaets (CD&V):** Geacht collegelid, naar aanleiding van het jaarverslag van *CLBch@t* berichtte *Vrtnews* over de zorgwekkende cijfers over wat men noemt ‘verontrustende situaties’ bij schoollopende kinderen tijdens het eerste semester van dit schooljaar. Dat gaat over situaties die bedreigend geacht worden voor het welzijn of de veiligheid van een kind. De twee kunnen natuurlijk ook gelinkt zijn.

Van september tot januari hebben centra voor leerlingenbegeleiding (CLB's) dit schooljaar al 20.500 verontrustende situaties vastgesteld. We hebben dat allemaal in de pers kunnen lezen. Dat is toch 5.000 meer dan in dezelfde periode vorig jaar.

De grootste stijging zit bij de dossiers die de CLB's overmaakten aan het parket: dat aantal steeg van 39 naar 305. De oorzaak ligt waarschijnlijk ook – ik ben natuurlijk geen wetenschapper, maar ik denk aan hetzelfde fenomeen als wat we lezen over huiselijk geweld - in de veel hogere stress waarin gezinnen zitten. Mensen verliezen hun werk en vallen terug op technische werkloosheid. Ze hebben inkomensonzekerheid. Ze wonen vaak met veel mensen samen in een kleine ruimte. Er zijn weinig andere vrijetijds mogelijkheden. Kortom, de stresssituatie bij gezinnen is groot. Daarom leek het me zinvol om het collegelid daarover vragen te stellen.

Heeft het collegelid zicht op de cijfers van vastgestelde ‘verontrustende situaties’ en doorverwijzingen naar het parket door de CLB’s in Brussel? Stelt men een gelijkaardige evolutie/stijging vast als in Vlaanderen, uiteraard voor de Nederlandstalige scholen?

Of zijn er daar verschillen?

Heeft het collegelid die cijfers al besproken binnen het College? Ik denk dan in eerste instantie aan zijn collega bevoegd voor Welzijn. Heeft het College op basis van die cijfers aanvullende maatregelen genomen met de CLB’s of reiken ze zelf ideeën aan, zeker ook voor de hulpverleningssector, om daar meer aandacht aan te geven en ondersteuning te bieden? Kunt u dat duiden?

Is het College in gesprek met de relevante middenveldactoren binnen Brussel over die problematiek en hoe we de stresssituaties in de Brusselse gezinnen toch wat kunnen verlichten? Ik beseft dat dat niet evident is. Je kunt als overheid niet tot in de huiskamer van elk gezin komen, maar je kunt toch omkaderend in een aantal zaken voorzien. Zijn daar al afspraken over gemaakt of zijn er al maatregelen uit voortgevloeid?

**Mevrouw Khadija Zamouri (Open Vld):** Ik bedank mevrouw Bianca Debaets voor haar heel pertinente vraag. Gisteren zijn er op het nieuws een aantal cijfers vrijgegeven – ik weet niet of het Frans- of Nederlandstalige media was -, maar het cijfer dat me is bijgebleven, is dat tijdens deze coronaperiode 20% van de jongeren van 13 tot 18 of 20 jaar een zelfmoordpoging heeft ondernomen. Dat lijkt me werkelijk ongelooflijk schrijnend. Ik ben benieuwd naar het antwoord en vooral naar wat de VGC meer kan doen voor de jongeren. Zoals mevrouw Debaets het al heeft aangegeven, denk ik dat de uitdagingen voor grootsteden en zeker voor een supergrootstad als het Brussels Gewest waar mensen heel klein behuisd zijn en zelfs het groen buiten moeten delen met veel meer mensen en de activiteiten voor jongeren beperkt zijn, nog groter zijn en we moeten daarop echt anticiperen en kijken hoe ten eerste die zelfmoordpogingen, maar vooral het mentale welzijn van de jongeren beter gemonitord en opgevolgd kunnen worden.

**De heer Fouad Ahidar (one.brussels-sp.a):** We moeten opletten dat we het niet alleen hebben over mensen die in kleine huizen of appartementen wonen. Het gaat ook over de jongeren in het algemeen. Mijn kinderen hebben niets te kort en toch voelen ze zich momenteel blijkbaar heel slecht. Ik wil gewoon zeggen dat het probleem erger is dan we denken. Het is misschien erger nog voor jongeren die in kleine huizen of appartementen wonen en die amper naar buiten kunnen.

**Mevrouw Khadija Zamouri (Open Vld):** Mijnheer de voorzitter, dat heb ik niet gezegd. Ik heb over alle jongeren gesproken, maar het is nog erger voor mensen in zulke situaties.

**De heer Fouad Ahidar (one.brussels-sp.a):** Je hebt gelijk. Ik wilde dat kort even zeggen.

**Collegelid Sven Gatz:** In Brussel stelt men eveneens een stijging vast zoals in Vlaanderen en wellicht in de rest van het land over het aantal ‘verontrustende situaties’ bij de CLB’s. Al in de periode mei 2020 werd vastgesteld dat het aantal interventies van de CLB’s wat betreft ‘verontrusting’ of ‘problemen thuis’ veel hoger ligt dan in dezelfde periode het jaar voordien, namelijk 327 ten opzichte van 604 interventies. We zitten altijd net boven of net onder de helft. Ook de volgende cijfers geven dat aan.

Dit schooljaar, in de periode september tot en met februari, telden de CLB’s 910 interventies over verontrustende situaties en betrof dat 230 leerlingen. Vorig jaar waren dat 521

interventies, dus duidelijk lager, voor 161 leerlingen. Met een interventie wordt een geregistreerde actie bedoeld in het registratiesysteem van de CLB's. Er is eveneens een stijging in de meldingen die de CLB's overmaakten aan het parket: dat groeide van 2 naar 9 leerlingen.

Tot op heden werden er nog geen aanvullende maatregelen over verontrustende situaties bij jongeren genomen voor de Brusselse CLB's. Wel kende de Vlaamse overheid – en dat is een goede zaak - vorig jaar extra middelen toe aan de CLB's in het kader van het contactonderzoek. Daardoor heeft het eigen CLB, maar dat zal ook voor de andere gelden, acht extra personeelsleden tijdelijk kunnen aanwerven waardoor er terug ruimte vrijkwam voor de prioritaire opdrachten, zoals de verontrustende situaties bij jongeren.

De CLB's kennen een nauwe samenwerking met het Vertrouwenscentrum Kindermishandeling Brussel. Zoals u wellicht weet, is dat centrum een Nederlandstalig meldpunt voor kindermishandeling. Het verleent advies aan professionelen en niet-professionelen, coördineert de hulpverlening, stelt diagnoses en organiseert begeleidingen voor families.

Sinds 2002 ontvangt het Vertrouwenscentrum Kindermishandeling Brussel middelen van de VGC om zijn werking sterker uit te bouwen. Met die middelen zet het centrum in op bewustmakings- en vormingsinitiatieven ten aanzien van Nederlandstalige scholen en CLB's. In dat kader werd het project 'Vertrouwenscentrum Kindermishandeling in huis' met de Brusselse CLB's opgestart. Binnen dat project wordt expliciete aandacht besteed aan de aanpak van verontrustende situaties tijdens de coronacrisis.

De collegevoorzitter, die zoals u weet bevoegd is voor Welzijn, neemt deel aan de Brusselse taskforce 'Intrafamiliaal geweld'. De thematiek staat ook daar op de agenda. Aan die taskforce nemen verschillende terreinpartners deel. Het beleidsdomein Welzijn en Gezondheid onderhoudt intens contact met verschillende organisaties van het ruime Nederlandstalige netwerk die een rol spelen in die thematiek.

Het Vertrouwenscentrum Kindermishandeling Brussel is uiteraard een zeer relevante speler zoals ik al aangaf, maar dat geldt eveneens voor het Centrum Algemeen Welzijnswerk (CAW) Brussel. Met de steun van de VGC startte het CAW het project 'verhoogde inzet rond intrafamiliaal geweld' op. Intrafamiliaal geweld heeft zowel betrekking op partnergeweld als op geweld richting kinderen. Sinds de coronacrisis kwam interdisciplinaire samenwerking met andere instantie over het thema in een positieve stroomversnelling. Het voordeel is dat er nog nauwer en intenser samengewerkt wordt dan voorheen. Het CAW grijpt die opportuniteit nu aan om de samenwerkingen verder uit te bouwen en het eigen aanbod beter bekend te maken bij alle actoren en platformen. Denk daarbij aan scholen, welzijns- en gezondheidspartners, het CLB, politie en dergelijke meer. Daarbij zullen ook concrete handvatten ter beschikking gesteld worden voor maatschappelijk werkers en intermediairs die een situatie van intrafamiliaal geweld vermoeden.

Eind vorig jaar kende de VGC ook projectmiddelen toe aan de Vrije Universiteit Brussel om een onderzoek te voeren naar kindermishandeling in Brussel tijdens corona. Daar zullen we kijken hoe we onze werking verder moeten aanpassen, welke situaties we kunnen verbeteren en welke lessen jeugdhulpverleners daar in de toekomst uit kunnen trekken.



We zijn er ons zeker bewust van het probleem. We zetten verhoogde middelen en een verhoogde samenwerking in, maar inderdaad zoals de twee raadsleden en de voorzitter zeiden, is het probleem op dit ogenblik breed en heeft veel facetten. Ik heb alleen de gelukkig beperkte cijfers voor het parket genoemd, maar die negen dossiers zijn maar een heel klein topje van de ijsberg. Daaronder zitten helaas wel honderden kinderen.

**Mevrouw Bianca Debaets (CD&V):** Het is een beetje wat we vermoedden: dat het ook in Brussel heel ernstig is. Het goede nieuws is dat er wordt samengewerkt. Dit begrijp ik toch van u: dat er een meer doorgedreven samenwerking is op het terrein tussen de verschillende actoren.

Ik heb nog twee vragen, een bij de cijfers en een bij de duiding ervan. Er waren verschillende cijfers. Collegelid, als ik het goed heb begrepen, zei u dat er van mei vorig jaar eigenlijk een stijging van 327 naar 600 is en tien registraties. Klopt dat? Wat ik ook niet helemaal begreep, is dat u zei dat er 910 dossiers waren opgemaakt voor 210 leerlingen. Ofwel heb ik het verkeerd genoteerd ofwel betekent dat dat een en dezelfde leerling verschillende keren melding doet. Hoe moet ik dat zien? Kunt u nog eens schetsen hoe het precies zit met die cijfers?

Wat betreft de duiding, hebt u zicht op om wat voor type verontrustende situatie het gaat? U verwees naar het Kenniscentrum Kindermishandeling Brussel. Gaat het inderdaad over mishandeling of eerder over een algemeen mentaal onwelbevinden of suïcidaal gedrag? Kunt u duiden wat de aard of de oorzaak van die melding is? Dat benieuwt ons allemaal.

**Mevrouw Khadija Zamouri (Open Vld):** Het was een uitgebreid antwoord. Het CLB-personeel is dus versterkt met 8 extra medewerkers om de druk het hoofd te kunnen bieden. Ook het Vertrouwenscentrum Kindermishandeling (VK) en het CAW vallen echter onder het beleidsonderdeel Welzijn. Voor meer informatie daarover moeten mevrouw Bianca Debaets en ik waarschijnlijk een nieuwe vraag stellen aan het collegelid bevoegd voor Welzijn en Gezondheid, die zijn bevoegdheid volgens mij voor 80 % van de uitdagingen zou moeten kunnen opnemen. Bedankt dus voor de moeite die u al gedaan hebt en voor de samenwerking met collegelid Pascal Smet.

**Collegelid Sven Gatz:** Specifieke vragen over het welzijnsaspect kunt u inderdaad aan collegelid Pascal Smet stellen.

Het aantal problematische situaties en interventies is inderdaad min of meer verdubbeld. Sommige interventies hebben betrekking tot dezelfde leerling. Ik zal u daar schriftelijk bijkomende uitleg over verschaffen, o.a. door het CLB te vragen om te beschrijven over welke situaties het precies gaat. Bij gevallen die het CLB behandelt, is er meestal al sprake van een bescheiden voortraject op school of nu, helaas, thuis. Uiteraard kan het CLB niets kwijt over individuele dossiers, maar wel over de globale problematiek.

- *Het incident is gesloten.*

## **Vreemde talen onderwijs**

**Mevrouw Khadija Zamouri (Open Vld):** Tijdens de recente hoorzitting met OCB-directeur Piet Vervaecke werden verschillende thema's aangehaald met betrekking tot het

Nederlandstalig onderwijs in Brussel. Ik sta graag nog even stil bij het ‘vreemde talen onderwijs’. Ik vind die term wat gek. Hij doet me denken aan ‘vreemdeling’, ‘buitenlander’... Het OCB heeft het over het ‘Leerlabo Frans’.

Het vreemde talen onderwijs blijft helaas een uitdaging. We slagen er niet in om een kwaliteitsvol resultaat te behalen in een gewest waar meer dan 180 nationaliteiten leven en waar minstens 3 talen – Engels, Frans en Nederlands – courant gesproken worden. Nergens anders is het leerlabo zo echt als bij ons. Je hebt je taal maar voor het uitkiezen: Nederlands hier, een andere taal daar. Brussel is een uniek talenparadijs op aarde.

De heer Vervaecke sprak over een nieuwe aanpak om vreemde talen efficiënter aan te reiken. Waaruit bestaat deze nieuwe aanpak? Waar zit het verschil met vroeger?

Hoe zit het met het wettelijk kader indien u werkt met moedertaalsprekers of als er leerkrachten uitgewisseld worden?

Wordt er al in het kleuteronderwijs geëxperimenteerd met andere talen? Vanaf welke leeftijd? Kinderen tot 6 jaar oud nemen vreemde talen op als een spons.

Immersieonderwijs, waarbij bepaalde vakken in een andere landstaal worden gegeven, werpt zijn vruchten af. Overweegt u om voor die langetermijnaanpak te kiezen?

**De heer Gilles Verstraeten (N-VA):** Er worden in Brussel talloze talen gesproken. Dat zorgt voor enorme kleur en diversiteit, maar maakt van de stad ook een toren van Babel, wat samenleven en wederzijds begrip soms bemoeilijkt. Het is belangrijk dat je met je burens kunt communiceren en hen kunt steunen. In Brussel ligt dat niet altijd voor de hand.

Mevrouw Khadija Zamouri laat zich best kritisch uit over het talenonderwijs in Brussel. Alles kan altijd beter, maar in de moeilijke Brusselse context doen onze leerkrachten het toch meer dan behoorlijk, zeker als je ze vergelijkt met hun Franstalige collega's, die meer worstelen met het onderwijzen van een tweede of derde taal.

Het ‘Leerlabo Frans’ ziet er geschikt uit om leerkrachten in het basisonderwijs beter Frans te doen onderwijzen. Frans onderwijzen is voor leerkrachten uit Vlaanderen weleens een uitdaging, aangezien zij minder met het Frans in aanraking komen. De N-VA is ook al langer vragende partij van leerkrachtenuitwisseling.

Frans onderwijzen in een Nederlandstalige kleuterschool is volgens mij onbestaande en decretaal onmogelijk. In principe krijgen kinderen Franse les vanaf het vijfde middelbaar.

Het immersieonderwijs bestaat strikt genomen niet in het Nederlandstalig onderwijs, maar wel in de 4 Brusselse secundaire scholen die Content and Language Integrated Learning (CLIL) toepassen. Scholen die CLIL – tijdens maximaal 20 % van de lestijd – willen aanbieden, kunnen dat aan de Vlaamse Gemeenschapsoverheid melden, waarop de overheid controleert of aan de eisen voldaan is. Een van die eisen luidt dat de leerlingen het Nederlands als onderwijstaal voldoende onder de knie moeten hebben. Je kunt je afvragen of dat zo is, maar dat is een vraag voor de onderwijsinspectie. Wilt u dat de minister van Onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap het CLIL-systeem herziet?

**De heer Arnaud Verstraete (Groen):** Meertaligheid is heel belangrijk voor Groen. Wij zien enorme kansen in diversiteit.

Zoals ik in eerdere betogen al zei: het is absurd dat Franstaligen Nederlands proberen te onderwijzen aan Franstalige kinderen en omgekeerd. De uitwisseling van leerkrachten zou dus aan beide kanten een enorme sprong vooruit betekenen. Laten we vaart maken. Groen is dan ook tevreden dat de uitwisseling van leerkrachten het bestuursakkoord heeft gehaald.

Onder andere op 20 januari heb ik vragen over de uitwisseling van leerkrachten gesteld. Het collegelid antwoordde toen dat er proefprojecten opgezet zouden worden en dat meerdere gemeenten interesse hadden, maar dat de gezondheidscrisis vertragingen veroorzaakte. Het initiatief moet komen van de scholen zelf. Het OCB en de VGC kunnen ondersteuning bieden, bv. via [brusselvoltaal.be](http://brusselvoltaal.be). De huidige regelgeving laat uitwisselingen toe, maar de mogelijkheid is weinig bekend. Mijnheer het collegelid, is er sinds 20 januari iets veranderd?

Ik wil vooral stilstaan bij wat de VGC nu al onderneemt. Misschien ligt het aan mij, maar op [brusselvoltaal.be](http://brusselvoltaal.be) heb ik niets gevonden over de uitwisseling van leerkrachten. De website wil tools aanreiken om het talenonderwijs te verbeteren, maar lijkt de nadruk te leggen op wat scholen en huidige leerkrachten nog beter kunnen doen. Nergens worden scholen aangemoedigd om uitwisselingen te organiseren. Dat moet anders, zeker nu blijkt dat de scholen niet goed op de hoogte zijn van de mogelijkheid. Kunnen scholen er explicieter toe opgeroepen worden om deel te nemen aan een proeftraject? Legt de VGC de juiste nadruk? Ik kan me voorstellen dat de uitdaging voor scholen die met uitwisselingen aan de slag willen, voornamelijk ligt bij de bijkomende werklust. Ze moeten geïnteresseerde Franstalige partnerscholen vinden, contacten leggen en onderhouden. Kunnen de VGC of het OCB praktische taken van de scholen overnemen?

**Collegelid Sven Gatz:** Het College beschouwt het talenonderwijs uiteraard als een blijvend ambitieus project. Het is zelfs een speerpunt van ons onderwijsbeleid. Via het OCB biedt het College alle Nederlandstalige scholen in Brussel structurele kwaliteitsondersteuning aan op vlak van taal en meertaligheid.

Zoals u weet, zijn er verschillende manieren om vreemde talen te onderwijzen. Een diverse situatie vereist een diverse aanpak. Er is niet zoiets als 1 model dat in elke school en in elke context werkt. Performant talenonderwijs bestaat uit 3 facetten: krachtig taalvaardigheidsonderwijs Nederlands, moedertaalondersteuning, en vormen van vroeg en laat vreemde talen onderwijs. Er zijn verschillende manieren om dat vreemde talen onderwijs in te richten: taalgericht vakonderwijs, CLIL, taalstimulering buiten de schoolmuren en schooluren.

Elke school moet op basis van de eigenheid van zijn leerlingenbestand een eigen taalbeleid uitstippelen. Verschillende scholen met gelijkaardige leerlingenpopulaties staat het uiteraard vrij om samen te werken, maar toch hun eigen accenten te leggen. Daarbij zetten ze maximaal in op het verwerven van de schooltaal, maar ze hebben ook aandacht voor de ontwikkeling van de thuistalen en goed uitgebouwd vreemde talen onderwijs. Die driehoek vormt de gulden snede van succesvol taalonderwijs. Zoiets kan ik, net als u, gemakkelijk tijdens een parlementair debat plegen, maar in de praktijk is het monnikenwerk. Daarom bieden we ook ondersteuning via het OCB.

Bij het onderwijs van vreemde talen worden de principes en de visie van taalvaardigheidsonderwijs in toenemende mate gecombineerd met algemene, didactische

leerprincipes. Op [brusselvoltaal.be](http://brusselvoltaal.be) geeft het OCB een volledig overzicht: de aanpak omvat effectieve, meertalige didactiek en de inzichten van het *Content and Language Integrated Learning (CLIL)*.

Nederlandstalige scholen bieden vreemde talen onderwijs aan vanaf het derde leerjaar lager onderwijs, dus vanaf de leeftijd van 8 jaar. Daarnaast zijn taalinitiatie en -sensibilisering mogelijk vanaf het kleuteronderwijs.

Taalinitiatie laat kinderen kennismaken met een specifieke vreemde taal, die later formeel wordt aangeleerd. Voorbeelden zijn kleuters van de derde klas die turnles in het Frans krijgen, Engels in de derde graad van de lagere school enzovoort.

Taalsensibilisering maakt kinderen bewust van het bestaan van een veelheid aan en de verschillen tussen talen en culturen in de wereld en in de schoolomgeving. Voorbeelden zijn in verschillende talen liedjes zingen in de kleuterklas, ingaan op andere leesrichtingen in verschillende talen in de lagere school en dergelijke meer.

Het wettelijke kader maakt de uitwisseling van leerkrachten mogelijk. Nederlandstalige scholen hebben de mogelijkheid om native speakers uit de Franse en Duitstalige Gemeenschap aan te trekken om taallessen Frans en Duits te geven. Nederlandstalige leerkrachten hebben op hun beurt de mogelijkheid om Nederlands te geven in het Frans- en Duitstalige onderwijs. Leerkrachten uit het Nederlandstalige onderwijs kunnen, met behoud van alle voordelen, lesgeven in het Frans- en Duitstalige onderwijs en uitwisseling tussen twee taalsystemen is ook mogelijk. Beide leerkrachten houden in dat geval hun statuut en loon. Er wordt gebruik gemaakt van bestaande verlofstelsels. Ik kom daar straks nog op terug in mijn antwoord aan de heer Verstraeten.

Immersieonderwijs is een vorm van meertalig onderwijs. Zoals u weet, kunnen scholen in het Franstalige onderwijs ervoor kiezen om tot 75 % van de niet-taalvakken in het Nederlands of het Engels te geven. In het Nederlandstalige onderwijs bestaat immersieonderwijs maar in erg beperkte mate, meestal in de vorm van CLIL, waarbij een niet-taalvak in een vreemde taal wordt gegeven. Dat is mogelijk voor maximaal 20 % van de vakken.

Het Nederlandstalige basisonderwijs in Brussel telt ook een aantal STIMOB-scholen (stimulerend meertalig onderwijs in Brussel) die aanleunen bij immersieonderwijs. Het gaat om een vorm van taalonderwijs waarbij een deel van het curriculum in een andere taal wordt gegeven. De leerstof is een variatie of een herhaling van wat eerder werd aangeleerd.

Scholen kunnen dus al in zekere mate immersieonderwijs organiseren. Het beschikbare onderzoek is echter genuanceerd over de resultaten van immersieonderwijs. Een belangrijk aandachtspunt is en blijft dat deze vorm van meertaligheidsonderwijs maar een van de mogelijkheden is om meertaligheid na te streven, waarmee niet iedere leerling is gebaat. Het Nederlandstalige onderwijs in Brussel heeft bovendien een erg divers taalpubliek en werkt in een bijzondere taalcontext, die niet dezelfde is als in Vlaanderen of het Franstalige onderwijs in Brussel. We blijven uiteraard inzetten op al deze verschillende onderwijsvormen om kinderen en jongeren meertalig te maken.

De belangrijkste politieke vraag van de heer Verstraeten was of ik scholen meer vrijheid kan en wil geven. We zouden daar verder in moeten kunnen gaan, al hoort u mij niet beweren dat scholen, als CLIL in het basisonderwijs mogelijk was en secundaire scholen meer dan 20% in

een andere taal mochten onderwijzen, dat ook zouden moeten doen. Ik ben grote voorstander van vrijheid en die impliceert dat er geen verplichting is. Dat is echter een breder debat waarover het Vlaams Parlement beslist.

De vraag van de heer Verstraete over uitwisseling kan ik alleen maar beantwoorden met wat ik al heb gezegd, namelijk dat ik het heel waardevol vindt dat brusselvoltaal.be alles nog eens op een rijtje zet, omdat nog altijd te weinig scholen gebruik maken van de vrijheid. Ik wil best bekijken hoe we de uitwisseling op de website nog zichtbaarder kunnen maken, maar voor de operationele kant van de zaak moet ik de steun krijgen van beide ministers van Onderwijs. Zij hebben immers de mogelijkheid om het door te drukken en dan kunnen wij er in Brussel verder op inzetten. Daar was ik voor corona mee begonnen en dat zet ik na corona voort, maar voorlopig blijft het geduld oefenen. Op dit ogenblik hebben de scholen andere dingen te regelen.

**Mevrouw Kadija Zamouri (Open Vld):** Het is een erg interessant debat. Zoals de heer Verstraeten al zei, doen onze leerkrachten het niet zo slecht, en ik wou niet het tegendeel beweren, maar hebben ze ooit de kans gekregen om te zeggen hoe ze het vreemde talen onderwijs zelf zien? Misschien zijn ze wel voorstander van een andere aanpak?

Ik vertrok eigenlijk vanuit de leefwereld van de eentalig Nederlandstalige leerling, niet die van de leerling die thuis een vreemde taal spreekt. Op de grote school van mijn kinderen zie ik dat de kennis Frans van Nederlandstalige leerlingen tekortschiet. Het kan toch niet dat leerlingen die in Brussel naar school gaan zo slecht Frans leren. Is dat te wijten aan een gebrek aan interesse?

Los daarvan ben ik blij met de antwoorden over de vrijheid die u scholen wil geven, zeker in verband met taalinitiatie. We moeten immers beginnen bij het begin. Via taalinitiatie en taalsensibilisering kunnen we allerkleinste kinderen warm maken voor de muzikaliteit van andere talen. Ik hoop dat u de scholen via het OCB zoveel mogelijk stimuleert om dat taalonderwijs aan te pakken.

Met mijn vraag over het wettelijke kader wou ik eigenlijk te weten komen hoe we ons vreemde talen onderwijs kunnen verbeteren.

Ik wist niet dat de native speakers die in de andere taalgemeenschap gaan lesgeven hun rechten behouden, maar dat is erg goed nieuws.

**De heer Gilles Verstraeten (N-VA):** Mevrouw Zamouri, ik dacht ook niet dat u het zo bedoelde, maar het kwam wel erg hard over. Vandaar dat ik wou benadrukken dat we op het goede pad zitten.

Ik ben blij dat u zegt dat immersie niet voor iedereen is. Er is meer dan een aanpak nodig om aan de noden van alle kinderen tegemoet te komen. Als wij dat zeggen, krijgen we vaak veel tegenwind.

Taalinitiatie is iets wat me kan bekoren. Het is goed dat kinderen zo vroeg mogelijk kennis maken met andere talen. Mijn vader heeft een zeer goede basiskennis Frans overgehouden aan zijn eerste zeven levensjaren in een Franstalige omgeving, die later uitgroeide tot perfecte tweetaligheid. Informele taalinitiatie kan dus zeker haar vruchten afwerpen.

Over de uitwisseling van taalleerkrachten kunnen we het straks nog hebben.

**De heer Verstraete (Groen):** We zijn het duidelijk over de partijgrenzen eens over de troeven die we de jeugd met taalkennis in handen geven. Het is ook mooi dat de coalitiepartijen daar meer dan voorheen op willen inzetten.

Het onderwijs wordt natuurlijk net als iedereen met de coronacrisis geconfronteerd, maar het is goed om de uitwisseling van leerkrachten onder de loep te nemen en te bekijken hoe de VGC met haar relatief beperkte mogelijkheden een positieve rol kan spelen. Dat kan door scholen en leerkrachten te informeren en te enthousiasmeren.

Dit project heeft alles om uit te groeien tot een mooie samenwerking tussen de Franse en Nederlandstalige Gemeenschap, de VGC en de facilitator. Op basis van wat de collega van N-VA zegt, lijkt het mogelijk om ondersteuning te krijgen. Het lijkt me interessant om er in de samenwerkingscommissie verder op in te gaan. Het is een mooi voorbeeld van wat we voor de Brusselse jeugd mogelijk kunnen maken via dialoog over de grenzen van de Raad van de VGC heen.

**Collegelid Sven Gatz:** De discussie over meer vrijheid is er een voor het Vlaams Parlement. Het lijkt me interessant om met het OCB verder in te gaan op de kennis van het Frans bij Nederlandstalige leerlingen. De positie van andere talen heeft ook te maken met de vele anderstalige, Franskundige kinderen die in de klas zitten, waardoor ze zich soms overdonderd voelen. Daarom komt de emotionele link met Frans bij veel van onze kinderen later tot stand. Het is dus niet alleen een pedagogische uitdaging, maar ook een emotionele. Op latere leeftijd, in de puberteit, komt dat wel vaak in orde. Dit is een debat op zich, maar ik kan daar geen statistische uitspraken over doen.

We zullen dit zeker verderzetten. Het is echter niet omdat er een regeling bestaat dat het ook simpel is. De vakbonden gaan vaak niet akkoord met verschillende lonen voor verschillende mensen in verschillende klassen, ook al bestaat er een regeling voor. We zullen het gesprek wel aangaan.

Op dit moment moeten de scholen echter eerst weer op adem komen. Straks komen er nog vragen over de leerachterstand, de terugkeer naar het normale onderwijs in de klassen, noodopvang... Ik reik dus de hand voor de taaluitwisseling van leerkrachten, maar ik kijk eerst naar de huidige draagkracht van scholen. We beseffen allemaal dat ze even ademruimte moeten krijgen.

- *Het incident is gesloten.*

### **De plannen om sportinfrastructuur te laten beheren door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest**

**De heer Mathias Vanden Borre (N-VA):** Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest kampt al jaar en dag met een nijpend tekort aan sportinfrastructuur. Al te vaak moeten Brusselaars op zoek naar een terrein, een zaal of zwembad buiten hun stad of gemeente.

Het gewestelijk regeerakkoord 2019-2024 bevat deze – gedeeltelijke – oplossing: “*Om het gebrek aan openbare zwembaden die voor alle Brusselaars toegankelijk zijn op te vangen, zal*

*de Regering daarnaast voorstellen een bovengemeentelijke structuur op te richten om nieuwe openbare zweminfrastructuur te ontwikkelen. De Regering zal de gewestelijke beheersregels vastleggen voor de zwembaden die door de gemeenten aan deze bovengemeentelijke structuur zouden worden toevertrouwd*".

Het is alvast een goede zaak dat de Brusselse Hoofdstedelijke Regering het tekort aan sportinfrastructuur erkent en ik sta dan ook achter de uit het gewestelijk regeerakkoord geciteerde passage. Schaalvergroting, samenwerking en coördinatie zijn immers bevorderlijk voor de efficiëntie en doen de kosten dalen.

Maar ondertussen is het nog wachten op de eerste stappen in dit dossier. Bevoegd minister Bernard Clerfayt gaf in de commissie voor de Binnenlandse Zaken van 10 november 2020 toe dat "in dit dossier nog steeds geen vooruitgang werd geboekt". Volgens de minister kan er "enkel vooruitgang worden geboekt als het gewest aanzienlijke financiële middelen kan vrijmaken" om de gemeenten ervan te overtuigen hun sportinfrastructuur op gewestelijk niveau te beheren. Dat vind ik vreemd.

In het Bestuursakkoord 2019-2024 van de VGC lezen we iets gelijkaardigs. Het College wil "samen met andere overheden ernaar streven dat bovenlokale sportinfrastructuur – van zwembaden tot atletiekpistes – meer op gewestelijk niveau beheerd worden". Daarnaast wil het College "bij de bevoegde instanties en overheden bepleiten dat alle publieke zwembaden open blijven tot 22 uur en op zon- en feestdagen" en ijvert het "eveneens voor één gemeenschappelijk prijsbeleid in heel Brussel".

Ik heb enkele bedenkingen bij de passage in het Bestuursakkoord van de VGC, in het bijzonder het streven van het college om bovenlokale sportinfrastructuur op gewestelijk niveau te beheren. De Vlaamse Gemeenschap is immers bevoegd voor investeringen in bovenlokale sportinfrastructuur. Daarnaast bepaalt artikel 5 van het Decreet Bovenlokale Sportinfrastructuur dat er enkel een subsidie kan gegeven worden aan, voor wat het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad betreft, de Vlaamse Gemeenschapscommissie en private en publiekrechtelijke rechtspersonen die wegens hun activiteiten worden beschouwd als uitsluitend behorend tot de Vlaamse Gemeenschap.

Kan het College de bewuste passage in het Bestuursakkoord toelichten?

Wat heeft het College reeds ondernomen om bovenlokale sportinfrastructuur meer op gewestelijk niveau te beheren?

Kan het College bevestigen dat het niet de bedoeling is om sportinfrastructuur die gesubsidieerd wordt door de Vlaamse Gemeenschap uit handen te geven aan het Brussels Hoofdstedelijk Gewest?

Het College ijvert ook voor een gemeenschappelijk prijsbeleid en algemene openingsuren voor de publieke zwembaden in het Gewest. Ik stel vast dat er in de meeste zwembaden nog niets is veranderd. Welke stappen werden in dat kader reeds gezet?

**Collegelid Pascal Smet:** Ik zal de beide passages uit de bestuursakkoord niet opnieuw voorlezen. Het gaat vooral over een soort supracommunale, intergemeentelijke beheersstructuur voor de gemeentelijke zwembaden. Het gaat dus over begrijpelijke synergie-effecten bij de aankoop van ontsmettingsmateriaal, de organisatie van de redders, het

energiebeheer. De winst kan opnieuw geïnvesteerd worden in de zwembaden, want die zijn duur en verlieslatend.

De heer Vanden Borre wees er terecht op dat de gewestelijke bevoegdheid bij minister Clerfayt ligt. We zullen er in de schoot van de regering nogmaals op aandringen om vooruitgang te boeken. We concentreren ons nu vooral op de nota over de Staten-Generaal, die er eerstdaags zal komen. Het staat inderdaad in het regeerakkoord, dus ik ga ervan uit dat het kan worden uitgevoerd zonder dat er meer middelen nodig zijn van het Gewest. Het is vooral een organisatorische maatregel.

Het is niet de bedoeling om sportinfrastructuur die gesubsidieerd wordt door de Vlaamse Gemeenschap uit handen te geven aan het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. De Vlaamse Gemeenschap subsidieert ook slechts 30 % van de bovengemeentelijke sportinfrastructuur. We moeten het debat niet opnieuw voeren. We weten hoe moeilijk het is. Het zou beter zijn dat volledig in sportinfrastructuur wordt geïnvesteerd. Voor de zwembaden waarin onrechtstreeks werd geïnvesteerd – het VUB-zwembad – spreekt het voor zich dat het beheer niet bij het Gewest terechtkomt.

Op kabinetsniveau was er al overleg met de Cocof om de mogelijke synergieën te bekijken. De vragen die de heer Vanden Borre stelt zijn eigenlijk vragen voor Brussels minister Bernard Clerfayt. Wij zullen onze aansporende rol spelen zodat dit voornemen uit het regeerakkoord wordt uitgevoerd. Er zijn uiteraard verzachtende omstandigheden en nieuwe uitdagingen door de coronacrisis, maar het College wil dat er stappen vooruit worden gezet. Maar: *it takes two to tango*, en in dit geval is het eigenlijk een dans met bijna 19 partners. Ik ben geen dansspecialist, maar dat lijkt me niet evident.

**De heer Mathias Vanden Borre (N-VA):** Zoals veel collega's kijk ik uit naar de heropening van de danszalen, maar dat terzijde. Het antwoord van het collegelid stelt me enigszins gerust omdat het alleen over de zwembaden gaat die door de gemeenten worden beheerd. We moeten wel vaststellen dat het oude probleem met openingsuren en moeilijk beheer door de gemeenten blijft aanslepen. In de vorige regeerperiode ondernam het Gewest helemaal niets. De staatssecretaris stuurde zelfs geen brief naar Brussel-Stad. Ook in de voorbije twee jaren werd geen enkele stap gezet. Ik zal er bij minister Clerfayt blijven op aandringen, maar er zou zelfs nog geen enkele vergadering geweest zijn over de overkoepelende beheersstructuur. Ik hecht er dus weinig geloof aan. We kennen allemaal de noodzaak. Veel scholen kunnen geen zwemlessen organiseren omdat zwembaden sluiten om 17 uur. Er is geen wisselwerking tussen de gemeenten. Soms is het twee tot vier keer zo duur om in een andere gemeente te gaan zwemmen. Dat is heel achterhaald. Ik zal mijn rol als oppositielid blijven spelen, maar het collegelid zit ook in de regering en zijn partij heeft hier een heel uitgesproken mening over. Ik verwacht dus meer engagement van hem.

- *Het incident is gesloten.*

### **De uitspraken van de burgemeester van de Stad Brussel over het Nederlandstalig onderwijs**

**De heer Gilles Verstraeten (N-VA):** In een interview met *Bruzz* van 15 maart 2021 vraagt burgemeester van de Stad Brussel Philippe Close Vlaanderen om meer te investeren in het Brussels Nederlandstalig onderwijs en sneller nieuwe scholen te openen. Het was een



opmerkelijk interview, want als Vlaanderen dat niet zou doen, gaan de Franstaligen zich volgens de burgemeester eerder op het Engels richten. Tegelijkertijd erkent hij dat het Franstalig onderwijs er niet in slaagt Nederlands te onderwijzen doordat de Franstalige leerkrachten zelf onvoldoende goed Nederlands praten. We moeten toch even stilstaan bij deze opmerkelijke uitspraken.

Uit de februaritelling blijkt dat het aantal leerlingen in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel voor het eerst hoger ligt dan 51.000. Dat is een groei van 2,8 procent in vergelijking met vorig schooljaar. Het aantal leerlingen stijgt niet enkel in absolute aantallen, maar ook het aandeel van het Nederlandstalig onderwijs in het Gewest blijft – licht – stijgen.

Dit succes bewijst de kwaliteit van onze scholen. Tegelijkertijd weten we dat de grote vraag naar extra plaatsen in het Nederlandstalig onderwijs ook te wijten is aan de lagere kwaliteit van het Franstalig onderwijs door jarenlange onderfinanciering en de problemen met taalonderwijs.

Brussels burgemeester Philippe Close benadrukt terecht het gebrekkige Nederlands van de leerkrachten in het Franstalig onderwijs. Dat is natuurlijk een vicieuze cirkel. Hij rept echter met geen woord over de structurele en financiële problemen van het Franstalig onderwijs. De Vlaamse regering en de VGC blijven jaarlijks miljoenen investeren in het Brusselse Nederlandstalig onderwijs. Die verantwoordelijkheid mag echter niet enkel bij Vlaanderen liggen. Dat zou wat te gemakkelijk zijn. Ook de gemeenten moeten hun steentje bijdragen. Zij zijn ten slotte facilitator en inrichtende macht van het onderwijs in Brussel. Het blijft een spijtige vaststelling dat zeven van de negentien gemeenten momenteel geen Nederlandstalig basisonderwijs aanbieden, zeker gezien de toegenomen populariteit ervan. Burgemeester Close stelt dat Franstaligen voor het Engels zullen kiezen als Vlaanderen niet meer investeert in het Nederlandstalig onderwijs. Ik vind dat die uitspraak wat overkomt als dreigement. Wat vindt u van de uitspraken van Brussels burgemeester Philippe Close?

Krijgt de VGC ook van andere gemeenten de vraag om meer te investeren in het Nederlandstalig onderwijs in hun gemeente?

Bent u in gesprek gegaan met Brussels burgemeester Philippe Close of de schepenen van onderwijs van de Stad Brussel over het versterken van het taalonderwijs Nederlands in de gemeentescholen? Zo ja, welke mogelijkheden zijn daaruit voortgekomen?

Hebt u ook een dergelijk overleg gehad of plant u een overleg met de schepenen van onderwijs van andere gemeenten? Worden deze mogelijkheden ook op structurele basis besproken?

Kunnen gemeenten die inrichtende macht zijn van zowel Nederlandstalige als Franstalige scholen binnen hun gemeentelijk onderwijs al leerkrachten uitwisselen of in meerdere scholen inzetten?

Kunt u toelichten wat de demografische evolutie in Brussel ons kan leren over de noodzaak van bijkomende schoolplaatsen in het Brussels onderwijs? Ik weet dat dit een brede vraag is maar ik wil ze toch stellen. Is er al sprake van een afvlakking? Zo ja, zou die afvlakking ervoor kunnen zorgen dat het Nederlandstalig onderwijs op termijn een groter deel van de leerlingen aantrekt? Hoeveel schoolplaatsen heeft Brussel de komende jaren nodig om de demografische voorspellingen bij te benen?

**Mevrouw Khadija Zamouri (Open Vld):** Ik wil even kort reageren op de interessante vraag van de heer Gilles Verstraeten. Toen ik vernam wat Philippe Close te zeggen had, vond ik dat hij ons de hand toereikte. Hij riep op om samen meer te investeren. Eerlijk gezegd maakte ik mij wat zorgen over hoe de Franstaligen zijn opmerkingen zouden opvatten. Volgens mij krijgen we de kans om samen het Nederlandstalige onderwijs uit te breiden en op een hoger niveau te tillen. Brussel-Stad moet laten zien dat ze hier ook voor openstaat. We moeten ambitieus blijven. Onze scholen barsten, de vraag is enorm. We moeten kwaliteitsvol onderwijs blijven garanderen. Ik bekijk de uitspraken van burgemeester Close daarom vanuit een positief standpunt en bedank hem voor zijn noodoproep.

**Collegelid Sven Gatz:** Ik sluit mij aan bij mevrouw Zamouri. Ik beschouw de uitspraken van de heer Philippe Close niet als dreigement of chantage. Deze burgemeester is het Nederlands volgens mij zeker genegen. Hij heeft al enkele authentieke verklaringen afgelegd en zet in op echte samenwerking met Nederlandstaligen.

Sinds de laatste commissie voor Onderwijs, 3 weken geleden, heeft de VGC niets veranderd aan haar standpunt tegenover het realiseren van capaciteitsuitbreidingen in het Nederlandstalige onderwijs in Brussel. De VGC is en blijft een ondersteunende en subsidiërende overheid en moet daarom rekenen op inrichtende machten. Dat is bij schoolbesturen ook bekend.

Natuurlijk werken we ook samen met de subsidiekanalen van de Vlaamse overheid. De VGC neemt waar nodig ook zelf het voortouw bij Design-Build-Finance-projecten (DBF). Zo hebben we onlangs het project Walcourt-Deleers opgestart. Het gaat dus om een combinatie van een voluntaristische aanpak en een realistische aanpak.

Op het grondgebied van Brussel-Stad werden al heel wat schoolgebouwen gerenoveerd of uitgebreid dankzij de subsidies van de VGC en de Vlaamse Gemeenschap. Van 2004 tot 2021 werden er alleen al voor Brussel-Stad 39 dossiers behandeld, weliswaar soms voor dezelfde scholen. In totaal investeerde de VGC 66,5 miljoen euro en de Vlaamse Gemeenschap 50 miljoen euro. Omdat beide beleidsorganen investeerden, was er dubbel zoveel budget beschikbaar. Zo werd het basisonderwijs uitgebreid met 2.527 plaatsen en het secundair onderwijs met 1.525 plaatsen. Dat is een forse vooruitgang.

In diezelfde periode investeerde de VGC ongeveer 48 miljoen euro in Nederlandstalige gemeentelijke onderwijsinfrastructuur, zowel in het regulier onderwijs als in het deeltijds kunstonderwijs. Daarnaast werden er nog een aantal principeakkoorden toegekend van ruim 3 miljoen euro voor Koekelberg en Sint-Agatha-Berchem. Dat is hier in de Raad ook al aan bod gekomen. Er lopen nog gesprekken met andere gemeenten, waaronder Elsene.

Wat het taalonderwijs Nederlands in de gemeentescholen en de initiatieven daarrond betreft, verwijs ik naar onze debatten van eind januari. Zoals ik toen aangaf, wil het College tijdens deze beleidsperiode extra inzetten op het bevorderen van meertaligheid bij kinderen en jongeren. Het gaat dan om Nederlands, Frans en Engels met de nodige aandacht voor thuistalen. Dat willen we doen door bestaande initiatieven te versterken en nieuwe initiatieven op te starten. De discussie rond het uitwisselen van leerkrachten werd eerder vandaag reeds gevoerd. Het College wil hier zeker verder op inzetten en wil samenwerken met de twee gemeenschapsministers voor onderwijs. Er werden al gesprekken gehouden met Jette, Sint-Joost-ten-Node en Brussel-Stad. De coronacrisis gooide echter roet in het eten.

Gegevens over de demografische evolutie zijn vrij te raadplegen op de website van het Brussels Instituut voor Statistiek en Analyse (BISA). De laatste cijfers vergelijken schooljaar 2005-2006 met 2018-2019. Als we die analyseren, zien we dat zowel het Nederlandstalig als het Franstalig onderwijs in capaciteit zijn toegenomen. De stijging in het Nederlandstalig onderwijs is zelfs groter. De verhouding tussen het Franstalig en het Nederlandstalig onderwijs is daardoor licht verschoven, vooral in het kleuteronderwijs en het lager onderwijs. Het ziet er naar uit dat deze tendens zich ook in het secundair onderwijs zal doorzetten. Ook tijdens deze bestuursperiode houden de VGC en de Vlaamse regering de Brusselnorm voor ogen. De Nederlandstalige gemeenschap wil een aanbod creëren voor 30 % van de Brusselaars. Dat concretiseert zich in het voluntaristische investeringsbeleid. Op basis van de inschattingen van het BISA en demografen verwacht het College dat de cijfers ook in de komende jaren zullen blijven stijgen, al zal die stijging minder groot zijn.

De Brusselse bevolking is op 10 tot 15 jaar tijd met 200.000 inwoners gestegen. Tussen nu en 2030 wordt de bevolkingstoename geschat op 20.000 tot 30.000. Het College verwacht dus iets meer ruimte om zich te toe te leggen op meer werkpunten dan enkel het creëren van schoolplaatsen. Daarnaast geldt het principe van de vrije schoolkeuze. Ouders hebben grondwettelijk de keuze tussen het officiële en het vrije onderwijs. In Brussel hebben ze ook de keuze tussen Nederlandstalig of Franstalig onderwijs. Hopelijk heeft de verminderde demografische druk van de komende jaren een positieve impact op die keuzevrijheid.

Het College wil samen met de Stad Brussel en burgemeester Philippe Close blijven inzetten op het Nederlandstalig onderwijs.

**De heer Gilles Verstraeten (N-VA):** Ik ben het inderdaad eens dat burgemeester Close het goed voorheeft. Die bewuste uitspraak vond ik echter wat eenzijdig, daarom legde ik er de nadruk op.

Tot nu toe moest het College inderdaad altijd bijbenen om de demografische explosie in Brussel te kunnen volgen. Nu de bevolkingsgroei afneemt, zie ik een immense opportuniteit voor de Vlaamse Gemeenschap en de VGC om het Nederlandstalig onderwijs gevoelig uit te breiden. Als we verder inzetten op een sterke investerings- en capaciteitspolitiek, kunnen we een bredere schoolkeuze voor de Brusselaars organiseren. Misschien kunnen we er ook voor zorgen dat meer Nederlandstalige ouders dan de kans krijgen om een school naar keuze te selecteren. Natuurlijk hangt dit ook af van wat onze Franstalige collega's zullen doen. Ik roep op om ambitieus te zijn, dan halen we die 30 % misschien. In een verre toekomst kunnen we zelfs van 50 % dromen.

Als het gaat om de uitwisseling van leerkrachten zei u daarnet dat het probleem misschien ook bij de vakbonden ligt, niet zozeer bij het systeem zelf. Kunt u daar dieper op ingaan? Wat blokkeert de bestaande mogelijkheden om leerkrachten uit te wisselen? De gemeente zou toch als inrichtende macht gemakkelijk een uitwisseling tot stand moeten kunnen brengen.

**Mevrouw Khadija Zamouri (Open Vld):** Net als de heer Gilles Verstraeten vind ik dat we ambitieus moeten zijn. Philippe Close reikt ons de hand. Daar moeten we op ingaan.

**Collegelid Sven Gatz:** Ik ben verantwoordelijk voor het VGC-personeel en bevoegd voor het Openbaar Ambt. Daarom streef ik de best mogelijke verhouding met de vakbonden na. Van uw vroegere collega's mevrouw Hilde Crevits, de heer Pascal Smet, mevrouw Brigitte De Pauw en mevrouw Marie-Paule Quix, weet ik dat er al 10 jaar geleden met dergelijke

initiatieven rond leerkrachtenuitwisselingen werd geëxperimenteerd. De medewerking van de vakbonden was toen echter niet verzekerd. Misschien waren de projecten te grootschalig of te systemisch. Daarnaast verschillen de barema's van leerkrachten in het Nederlandstalig en Franstalig onderwijs. Daar zouden de vakbonden rekening mee moeten houden als zulke projecten worden uitgebreid. Dat is een gevoeligheid die we moeten vermijden door voluntarisme en proefprojecten op het terrein. Ik denk dat ook binnen de vakbonden veel mensen voorstander zijn van uitwisselingsprojecten.

Ondanks de moeilijke start 13 jaar geleden is de situatie intussen ten goede veranderd. De moeilijkheden die de maatschappelijke impact van meertaligheid in Brussel met zich meebrengen, kunnen we intussen overwinnen. Maar dat mensen met andere barema's in eenzelfde onderwijs- en schoolsituatie terecht komen blijft voor de vakbonden een gevoelig punt.

**De heer Gilles Verstraeten (N-VA):** Als het grootste pijnpunt enkel van financiële aard is, moeten oplossingen zeker zijn te vinden om de uitwisseling in de praktijk mogelijk te maken.

- *Het incident is gesloten.*

### **De samenwerkingsovereenkomst met het Huis van het Nederlands-**

**De heer Dominiek Lootens-Stael (Vlaams Belang):** Via een uitgebreide persmededeling hebt u laten weten dat de VGC met het Huis van het Nederlands voor de komende vijf jaar een samenwerkingsovereenkomst heeft gesloten. Het Huis ontvangt meer dan 1 miljoen euro om het Nederlands in Brussel bij een volwassen doelpubliek te ondersteunen. We lezen dat het huis de regisseur, organisator en ondersteuner van en voor het Nederlandstalige onderwijs- en opleidingsinstellingen voor volwassenen en de Nederlandstalige organisaties, en in tweede orde voor bedrijven en overheden moet zijn.

Hiermee wordt de zware opdracht van het Huis van het Nederlands in Brussel nog belangrijker. Het huis moet vele taken aankunnen en heeft in Brussel de zware taak om overal waar de kennis van het Nederlands achterop blijft, een aangepaste oplossing aan te reiken. Naast het Nederlandstalige onderwijs is het huis de tweede belangrijke pijler waardoor het gebruik van het Nederlands in onze stad in grote mate kan worden versterkt.

Ik begrijp niet goed dat naast de grote opdracht om te testen, begeleiden en volwassenen op te leiden, de taken van het Huis van het Nederlands binnen het onderwijs almaar meer versterkt moeten worden. Enerzijds bevestigt dat de erkenning van de expertise binnen het Huis van het Nederlands, maar anderzijds ook dat de gedegen kennis van het Nederlands in ons onderwijs stilaan een probleem wordt. Hoewel een aantoonbare band met de kennis van het Nederlands een toelatingsvoorwaarde is of zou moeten zijn om een plaats in een Nederlandstalige school te veroveren, is het verrassend dat het huis moet inspringen.

In verband met de grotere rol die het huis in de samenwerking met de lokale besturen wil spelen, is een van de doelstellingen de samenwerking met de gemeenten te versterken door een aangepast aanbod uit te werken. In het licht van de discussies die we de afgelopen weken in verband met het taalrapport van de vicegouverneur en de ronduit rampzalige situatie van

het gebrek aan Nederlandstalige dienstverlening in openbare diensten hebben gehouden, is dit uitermate belangrijk.

De taken van het Huis van het Nederlands binnen het onderwijs moeten voorts blijven evolueren. Enerzijds moeten de leerlingen meer en meer worden bijgespijkerd en anderzijds is er een aanbod voor ouders.

De tweetaligheid van het personeel van de lokale besturen maar ook van de gewestelijke diensten is van ontzettend groot belang. Voor de Vlaamse Gemeenschap is het belangrijk tegemoet te komen aan vragen voor cursussen en begeleiding, maar de betrokken administraties moeten ook zelf verantwoordelijkheid nemen. Ze moeten een positief klimaat creëren voor het gebruik en het aanleren van het Nederlands in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Op welke manier en aan welke voorwaarden worden diensten verleend aan lokale en eventueel gewestelijke administraties? Met welke gemeenten wordt samengewerkt? Zijn er gemeenten die geen interesse tonen en niet willen samenwerken? Welke strategie wordt gebruikt om lokale besturen over de streep te trekken? Welke afspraken worden met de lokale gewestelijke diensten gemaakt? Voor welke diensten van het Huis moet er door cursisten of hun werkgever worden betaald en wat is de visie daarachter?

**Collegelid Sven Gatz:** Wat uw eerste vraag met betrekking tot het bijspijkeren van het Nederlands van leerlingen betreft, wil ik alvast meegeven dat de ondersteuning van leerlingen geen opdracht is voor het huis. Het Huis van het Nederlands richt zich, zoals decretaal bepaald, op volwassenen.

De werking van het huis richt zich dus op de ondersteuning van ouders en schoolteams. Het huis ontwikkelt acties zodat ouders die het Nederlands niet voldoende machtig zijn stappen kunnen zetten om hun Nederlands te verbeteren. Dat kan via infomomenten Nederlands leren en oefenen, lessen NT2 op school in samenwerking met de Centra voor Volwassenenonderwijs, het Centrum voor Basiseducatie-Brusselleer en oefenkansen op school en voor de ondersteuning van de schoolteams in de communicatie met ouders.

Het huis biedt met de werking Nederlands voor Ouders acties aan voor elke Nederlandstalige school die dat wenst. Dat kan gaan van infomomenten voor ouders, tot het combineren met lessen NT2 en oefenkansen op school, of vormingen duidelijk Nederlands voor het schoolteam of zelfs een combinatie van alle acties.

Helaas heeft covid ook een negatieve invloed op het bereik van ouders en dus heeft het Huis van het Nederlands nu een onlineaanbod uitgewerkt om daaraan geheel of gedeeltelijk te remediëren.

In 2021 ontwikkelt het huis nog meer duurzame oefenkansen Nederlands voor ouders. Het betreft langere trajecten per school. Daarnaast wil men van de nood een deugd maken zal het huis het digitale aanbod structureel opnemen in de hele werking. Samen met de CVO's zal het Huis ook bekijken of een uitbreiding van de aangeboden modules NT2 op scholen zinvol en mogelijk is.

In 2019 heeft het huis via 72 infomomenten Nederlands leren en oefenen 834 ouders bereikt. Daarnaast waren er 440 deelnames van ouders bij oefenactiviteiten op school.

Diensten aan lokale en gewestelijke administraties worden op verschillende manieren verleend. De VGC heeft het Huis van het Nederlands Brussel onder meer de opdracht gegeven taalondersteuning aan Brusselse openbare diensten, bedrijven en organisaties te bieden, en hen te steunen en te ontwikkelen. De acties zijn van tweeërlei aard. Het kan gaan om het verlenen van adviezen over het Nederlands leren, het voeren van een taalbeleid en het opzetten van taalacties bij organisaties, diensten en bedrijven en ook het opzetten van taalbeleidstrajecten bij bedrijven en zo meer.

Een taalbeleidstraject houdt in dat het Huis van het Nederlands voor een intensieve maar afgebakende periode van 1,5 jaar een openbare dienst, bedrijf of organisatie ondersteunt. Dat gebeurt door eerst informatie te verzamelen over de taalsituatie en een goede sterkte-zwakke analyse te maken (SWOT). Op basis daarvan worden concrete acties opgezet die tot een structureel en duurzaam taalbeleid moeten leiden.

Samenwerking wordt altijd in een samenwerkingsovereenkomst tussen het Huis van het Nederlands en de partnerorganisatie gegoten. In de overeenkomst worden engagementen van de partner opgenomen. Er wordt een taalverantwoordelijke aangeduid die voor alle contacten met het Huis van het Nederlands instaat. Er wordt actieve medewerking gevraagd om een taalbeleidsplan te ontwikkelen en er moet ook voldoende organisatorische ondersteuning zijn. Ook moeten de medewerkers van het huis blijf geven van voldoende openheid bij het uitvoeren van observaties op de werkvloer en het voeren van gesprekken met leidinggevenden en andere personeelsleden.

En natuurlijk is het belangrijk dat de directie de taalbeleidskeuzes steunt en duidelijk naar alle medewerkers communiceert.

De gemeenten waarmee wordt samengewerkt zijn de gemeente Sint-Pieters-Woluwe met gemeenschapswachten, het schoolteam - PAJ vzw (Preventie, Animatie, jeugd), de gemeente Anderlecht en de gemeente Sint-Agatha-Berchem.

Normaal gezien was er ook samenwerking gepland met de gemeente Elsene, maar omwille van covid werd de begeleiding niet opgestart. Met de stad Brussel en de gemeente Jette zijn intensieve trajecten afgelegd en is de samenwerking in 2019 afgerond.

Ik wil ook nog meegeven dat in 2019, toen het huis de Maand van het Nederlands organiseerde om haar dienstverlening voor Brusselse gemeenten onder de aandacht te brengen, er met andere gemeenten verkennende gesprekken zijn geweest om een samenwerking te bespreken. De gesprekken worden voortgezet. De coronamaatregelen zijn helaas een grote drempel om nieuwe samenwerkingen op te zetten.

Gewestelijk heeft het huis ook samenwerkingen lopen met Leefmilieu Brussel, Actiris met vooral de antennes Molenbeek en Sint-Gillis, de Gewestelijke Overheidsdienst Brussel (GOB), de huisvestingsmaatschappij van het Brusselse Gewest.

Een eerste spoor is het creëren van een instapaanbod waarbij het huis op korte termijn een beperkt aantal acties realiseert en waarin de nadruk op het sensibiliseren van de medewerkers ligt. Een tweede spoor is een aanbod ontwikkelen waarbij de focus op taalverwerving ligt. Uitgangspunt daarbij is geïntegreerd leren, een combinatie van Nederlands leren en Nederlands oefenen op de werkvloer binnen de gemeente. Het derde spoor ten slotte betreft het aanbieden van een taalbeleidstraject met een taalanalyse, taalacties en blijvende verankering. Dat blijft natuurlijk de bedoeling.

De dienstverlening van het huis wordt gedragen door de bijdragen van de VGC in het kader van de overeenkomst tussen het Huis van het Nederlands en het VGC College. Aan de partnerorganisatie wordt steeds een beperkte bijdrage gevraagd als engagement om de samenwerking mee te ondersteunen. De beperkte bijdrage die het huis vraagt is afhankelijk van de grootte van de organisatie. Voor een gemeente gaat het om 600 euro, geen onoverkomelijk bedrag. Voor kleinere vzw's van gemeenten kan dat 300 euro zijn. Alle kosten worden door de VGC betaald, niet door het huis. De kosten voor de diensten voor eventuele andere partners zijn echter niet inbegrepen in de overeenkomst. Het betreft dan andere lessen van volwassenenonderwijs. We zorgen voor een lage instapdrempel en er is zeker nog mogelijkheden voor uitbreiding om meer organisaties te bereiken. Het Huis van het Nederlands is er klaar voor.

**De heer Dominiek Lootens-Stael (Vlaams Belang):** Voor het onderwijs is het alvast een goede zaak als we ouders extra Nederlands kunnen aanbieden en bijbrengen. Dat komt van pas bij oudercontacten want het is vervelend als kinderen tolk moeten spelen voor hun ouders. Het blijft ook een handicap als ouders hun kinderen niet kunnen helpen bij de schooltaken omdat ze de schooltaal niet begrijpen. Het is dus een goede zaak anderstalige ouders te helpen Nederlands te leren. In de ideale wereld moet dat echter een eindigend en aflopend verhaal zijn. Als de ongebreidelde immigratie naar ons land ooit opdroogt, zullen ouders in de toekomst steeds meer in het Nederlands naar school zijn geweest en de taal machtig zijn.

De openbare besturen bieden die lessen bijna gratis aan. Dat klinkt wel sympathiek, maar het is tegelijk dubbel. We verlangen van de gemeenten en openbare besturen dat zij de taalwetgeving naleven en het personeel tweetalig is, maar de Vlaamse Gemeenschap moet wel financieel opdraven omdat de Franse Gemeenschap er niet in slaagt tweetalige personeelsleden af te leveren na hun schoolcarrière. Dat werkt averechts. Enerzijds zijn er gemeenten die de taalwetgeving overtreden en mensen aanwerven die niet tweetalig zijn, en anderzijds moeten wij als Vlaamse Gemeenschap bijspringen en financieel opdraaien om wie in fout is toch nog het Nederlands bij te brengen. U begrijpt dat ik daar een dubbel gevoel bij heb.

- *Het incident is gesloten.*

## REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

**De voorzitter:** Op verzoek van de heer Gilles Verstraeten en met akkoord van de andere raadsleden zal de actualiteitsvraag betreffende de opvang van leerlingen na de aangekondigde maatregelen van het Overlegcomité hierna worden behandeld.

### ACTUALITEITSVRAAG (R.v.O., art. 60)

#### **De opvang van leerlingen na de aangekondigde maatregelen van het Overlegcomité**

**De heer Gilles Verstraeten (N-VA):** Het is tijdens deze vergadering al een paar keer gezegd dat het Overlegcomité heeft beslist om opnieuw te verstrengen, aangezien het aantal coronabesmettingen en ziekenhuisopnames opnieuw wat exponentieel stijgen. Volgende week, dus de laatste week voor de paasvakantie, zullen de lessen in het lager en secundair onderwijs worden geschrappt, maar examens kunnen wel blijven doorgaan. Kleuters gaan

volgende week wel naar school. Jeugdkampen kunnen doorgaan, hoewel al enkele kampen zijn afgelast.

Wij betreuren de sluiting van de scholen enorm, omdat de socio-economische en pedagogische kosten zeer groot zijn, ook al is het slechts een week. Dat zegt ook onder meer onderwijsexpert Wouter Duyck van de UGent. Lessen schrappen zorgt voor leerachterstand en daar worden jammer genoeg vooral de meest kwetsbare leerlingen door getroffen. Laten we dan ook hopen dat alle leerlingen op maandag 19 april opnieuw naar de les kunnen gaan.

Vlaams minister van Welzijn Wouter Beke roept ouders op om hun kinderen zelf op te vangen als dat kan, en hen vooral niet naar de grootouders te brengen, aangezien sommigen van hen nog niet gevaccineerd zijn. De noodopvang die de Vlaamse Regering samen met de lokale besturen – in casu de VGC in Brussel die een soort pseudolokaal bestuur is – op poten zet, zal voorrang kunnen verlenen aan bepaalde groepen zoals kinderen uit kwetsbare gezinnen of kinderen van ouders met essentiële beroepen. Net zoals vorig jaar kan de VGC hierbij rekenen op een financiële compensatie van 30 euro per kind. De sluiting van de scholen is evenwel weer extreem kort dag. Ze is net aangekondigd en volgende week moet de noodopvang al op poten staan.

Hoe zal de VGC de opvang van kinderen helpen te organiseren? Zult u die tegen volgende week klaar kunnen hebben? Op welke partners doet u een beroep?

Zult u gewoon het systeem van de vorige noodopvang heractiveren?

Hebt u zicht op hoeveel opvangplaatsen u zult creëren en hoeveel er nodig zijn?

Bestaat er op deze manier eigenlijk ook geen risico op verdere verspreiding van het virus?

Men heeft naar de scholen gewezen, maar moet nu wel opvang organiseren, mogelijk in de scholen. Dat doet vragen rijzen. Nogmaals, ik betreur de beslissing dat men naar de scholen heeft gewezen. We moeten nu snel schakelen en ik hoop dat u daar klaar voor bent, ook al wordt het zonder twijfel moeilijk.

**Collegelid Sven Gatz:** Het klopt dat de coronacrisis met haar grilligheden ons opnieuw dwingt om strenge maatregelen te nemen. Het Overlegcomité besliste inderdaad eergisteren om vanaf volgende week alle lessen op te schorten.

Gisterenavond riepen de Vlaamse ministers Bart Somers en Wouter Beke de lokale besturen, en dus de VGC, opnieuw op om de komende weken in noodopvang te voorzien voor alle basisschoolkinderen die nood hebben aan opvang en waarvoor de ouders zelf geen oplossing vinden via het reguliere aanbod.

De VGC keurde reeds eerder, namelijk op 26 november 2020, een reglement voor noodopvang goed dat in lijn is met de huidige Vlaamse regelgeving ter zake. Deze regelgeving loopt tot 2 april 2021, maar zal worden verlengd. Normaal gezien zal dat vandaag op de Vlaamse Ministerraad in orde worden gebracht. Wij hopen dat althans, aangezien er ook in de paasvakantie nood zal zijn aan opvang. Mocht het nodig zijn, zullen we ons reglement verder aanpassen.



Dan kom ik bij het operationele deel van het verhaal. Hoe zullen we dat aanpakken? Zullen we het bestaande systeem heractiveren?

Voor volgende week roepen wij de scholen op om noodopvang te organiseren voor kinderen uit het lager onderwijs en voor de kleuters van de scholen die geen onderwijs organiseren. Deze oproep wordt vandaag verspreid naar alle scholen via de geëigende kanalen en conform het bestaande reglement.

Zoals jullie weten, is er ondertussen een algemene oproep om de lokale scholen te laten beslissen of het haalbaar is om onderwijs te organiseren voor hun kleuters en indien zij, wegens diverse omstandigheden, hier niet in kunnen voorzien toch noodopvang te organiseren. We zullen de scholen dan ook vragen om volgende week noodopvang te organiseren en maximaal in te schrijven op de subsidies die de VGC daartoe aanreikt.

Voor de 2 weken paasvakantie bieden wij de scholen eveneens de mogelijkheid om noodopvang te organiseren. We weten dat dit geen evidente zaak is door het vele en immense werk dat al onze schoolteams het afgelopen jaar hebben verricht. Daarom voorzien wij in blijvende financiële ondersteuning als aanmoediging voor de scholen om toch in de mate van het mogelijke noodopvang te organiseren. Indien bepaalde scholen zelf geen noodopvang tijdens de paasvakantie wensen te organiseren, dan vragen wij of ze eventueel bereid zijn om hun infrastructuur ter beschikking te stellen, zodat wij als VGC, samen met andere beleidsdomeinen waarmee de samenwerking intens en uitstekend is, kunnen onderzoeken welke de mogelijkheden zijn om op deze schoollocaties noodopvang te organiseren via derden of via de inschakeling van eigen animatoren, waarvan we gelukkig nog een reserve hebben.

Conform het huidige reglement, genieten de volgende doelgroepen prioriteit - hopelijk kunnen we iedereen de gewenste opvang bieden, maar dat is niet altijd mogelijk - kinderen van ouders werkzaam in cruciale beroepen en essentiële diensten: politie, gezondheidszorg, kinderopvang, winkelbedienden, vrachtwagenchauffeurs...; kinderen uit kwetsbare gezinnen, bijvoorbeeld ouders met een preciaire arbeidssituatie of kinderen in een verontrustende thuissituatie; kinderen met een specifieke ondersteuningsbehoefte.

De subsidie wordt berekend op basis van het aantal opgevangen kinderen. We zullen zoveel mogelijk personen inzetten met een pedagogische scholing, achtergrond of ervaring om de activiteiten en het toezicht in goede banen te leiden.

Naast de eventuele noodopvang op de scholen, blijft de VGC ook de speelpleinen in samenwerking met de scholen organiseren. Dat is dus goed nieuws. We worden evenwel geconfronteerd met een bepaalde reductie van de capaciteit, waarop we ook een antwoord zullen proberen te vinden. De kleinere bubbels van maximaal 10 kinderen stellen ons immers voor nieuwe uitdagingen. Gelukkig gaat daarnaast het reguliere vakantieaanbod van de VGC in de gemeenschapscentra, Aximax, Sport... gewoon door. Natuurlijk gelden ook daarvoor de kleinere bubbels.

Op uw 3<sup>de</sup> vraag moet ik u voorlopig het antwoord schuldig blijven. We hebben nog geen zicht op het aantal opvangplaatsen dat we zullen kunnen creëren. Ik hoop dat we daarop volgende week dag na dag een beter zicht zullen hebben, want zo gaat dat nu eenmaal. We zullen er in elk geval alles aan doen met onze administratie om alle betrokken partijen (ouders, scholen, opvanginitiatieven...) maximaal te informeren en te ondersteunen in de voorbereiding van de opvang vanaf maandag.

Tot slot, past de noodopvang de veiligheidsmaatregelen uit het draaiboek 'Opvang schoolkinderen' toe en dus de regels die de Vlaamse overheid oplegt.

Het is dus alle hens aan dek. Ik denk dat we heel ver zullen geraken. Misschien zullen we wel geraken waar we moeten geraken. We zullen alles doen wat we kunnen om op deze situatie het best mogelijke antwoord te bieden. Gelukkig hebben we al twee rondes gehad waarin we dit hele mechanisme in werking moesten stellen. Alleen is het nu wel zeer kort dag.

**De heer Gilles Verstraeten (N-VA):** Ik snap dat u momenteel nog geen cijfers kunt geven. Ik denk dat het momenteel niet alleen in Brussel maar in heel Vlaanderen alle hens aan dek is. Het is extreem moeilijk en een enorme uitdaging om op zo'n korte termijn zoiets op poten te zetten. Nogmaals, ik betreur dat men de scholen zo snel dichtgooit en Vlaanderen het dan maar moet oplossen. Voor al die kinderen, voor alle leerachterstand die zal worden veroorzaakt, voor al die kinderen in problematische situaties moet in een weekje tijd een oplossing worden gezocht. Ik twijfel er niet aan dat u en onze schoolteams, leerkrachten en andere instellingen alles op alles zetten om dat zo goed mogelijk te laten verlopen. Ik dank hen enorm voor de inzet die ze al maandenlang tonen en die ze nu jammer genoeg opnieuw noodgedwongen aan de dag zullen moeten leggen.

U spreekt van een aantal andere sectoren waarmee we zullen samenwerken, mochten scholen het zelf niet georganiseerd krijgen. Over welke sectoren gaat het? Onderwijscentrum Brussel? Ik wens u in ieder geval veel succes de komende weken. Ik vermoed dat het nog moeilijk wordt.

**Collegelid Sven Gatz:** We werken met iedereen samen. Dat klinkt een beetje banaal, maar het zal zo zijn. Onze speelpleinen in de scholen waren al gepland. Ik heb het dan over de paasvakantie, want volgende week zijn we volledig afhankelijk van de scholen. Vanaf de paasvakantie zijn er dus de geplande speelpleinen met de bestaande partners via jeugd en cultuur: gemeenschapscentra, Aximax en dergelijke meer.

Dan zullen we bekijken hoeveel extra plekken, scholen, speelplaatsen en monitoren we nog nodig hebben om de kinderen toch een speelplek te geven, rekening houdend met de kleinere bubbels. We mogen immers telkens maar met groepen van tien werken. Daarvoor zal dus veel creativiteit nodig zijn.

In principe zijn er nog veel scholen beschikbaar. Er staan ook bijna honderd animatoren op de reservelijst. We zullen evenwel opnieuw een beetje in het vroegere spanningsveld terechtkomen. Op dit ogenblik helpen de scholen de speelpleinen mee organiseren. Met andere woorden, iemand van de school is aanwezig om de speelpleinen te organiseren. We zullen nu weer een vertrouwensrelatie moeten creëren met scholen die de sleutel willen geven aan animatoren van de VGC en hopelijk dan na twee weken nog altijd tevreden zijn over hoe de infrastructuur de speelpleinen doorgekomen is. Maar dat is een normaal vraagstuk dat we moeten en zullen oplossen.

Tot slot, wil ik nog eens benadrukken dat er in de scholen deze week iets gebroken is. Men kan mensen op de proef stellen tot op een bepaald punt. Ik besef dat. Ik draag daar mee verantwoordelijkheid voor, want we kunnen allemaal bepaalde bedenkingen hebben bij het Overlegcomité, maar finaal moeten we in moeilijke omstandigheden de neuzen zoveel mogelijk in dezelfde richting laten wijzen. Het Overlegcomité heeft om sanitaire redenen goed gereageerd. Alleen zijn er altijd mensen die daarvoor letterlijk en figuurlijk de rekening zullen moeten betalen. We willen de scholen echt verder als partners zoveel mogelijk

ondersteunen om samen door deze moeilijke periode te geraken. We zullen alles doen wat mogelijk is. Alles.

- *Het incident is gesloten.*

## VRAAG OM UITLEG (R.v.O., art. 59)

### De strijd tegen homofobie

**Mevrouw Els Rochette (one.brussels-sp.a):** De voorbije weken bleek nog maar eens dat de strijd tegen homofobie verre van gestreden is. Niet in de wereld, niet in Europa maar ook niet in België en Brussel. Er zijn de recente uitspraken van de top van de katholieke kerk. Er was de moord in Beveren met mogelijks een homofoob motief. EU-lidstaten roepen holebivrije gebieden uit. Holebikoppels blijven getuigen dat ze hun liefde niet durven tonen op publieke plekken, zeker ook in Brussel. Straatintimidatie ten aanzien van holebi's blijft een dagelijkse realiteit. Achter de muren voltrekken zich nog steeds drama's: jongeren durven niet uit de kast komen uit angst voor de reactie of worden verstoten als ze het toch doen. Een kapper in onze stad krijgt een steen door de ruit omdat hij de regenboogvlag uithangt.

Er is gelukkig al een lange weg afgelegd. Grote delen van de samenleving vinden het nu maar normaal dat je mag liefhebben wie je wil. Overheden hebben terecht aandacht voor de strijd tegen homofobie. Enerzijds is er een blijvende nood aan sensibilisering. Anderzijds moeten we ook kordaat optreden tegen discriminatie. Zo heeft de Brusselse politie sinds kort patrouilles die specifiek gendergerelateerd geweld en straatintimidatie opsporen en vervolgen. Hopelijk kan dit helpen om onze publieke ruimte veilig te maken voor iedereen.

De VGC subsidieert verschillende organisaties die met sensibilisering bezig zijn en die concrete hulp bieden aan mensen met vragen. Ik denk dan bijvoorbeeld aan het Rainbowhouse. De vzw Merhaba heeft als belangrijke missie om LGBTQI+ personen met migratieachtergrond te empoweren. Daarnaast kan de VGC via haar flankerend onderwijsbeleid ook een belangrijke rol spelen in het sensibiliseren van jongeren rond de thematiek. Het VGC-bestuursakkoord zet in op up-to-date en innovatieve leerboeken, methodes en activiteiten met bijzondere aandacht voor grootstedelijke thema's. Zowel de bloeiende Brusselse LGBTQI+-gemeenschap als de uitdagingen waar ze nog steeds voor staat, passen in die doelstelling.

Op welke wijze ondersteunt de VGC de strijd tegen homofobie en sensibiliseert ze rond het thema? Heeft het collegelid zicht op de evolutie het aantal hulpvragen van jongeren bij organisaties zoals Merhaba? Wordt bijgehouden op welke manier zij worden bijgestaan? Heeft hij zicht op de inspanningen van andere Brusselse overheden? Welke campagnes zijn bijvoorbeeld momenteel bezig of zijn in voorbereiding?

Welke initiatieven neemt de VGC of het OCB rond de LGBTQI+-thema's in het Brussels onderwijs om jongeren te informeren, sensibiliseren, vooroordelen te ontkrachten en om jongeren met vragen bij te staan? Maakt de thematiek uit van bestaande lessenreeksen? Zijn er samenwerkingen met de Brusselse LGBTQI+-organisaties?

**Mevrouw Lotte Stoops (Groen):** Vorige week zagen we een onvoorzichtige Vlaamse

regering een bestuurslid voordragen bij het Vlaams Audiovisueel Fonds wiens schrijfsels en uitspraken bulken van homofobie, seksisme en racisme. Dit werd verhinderd door de pers en de alertheid van de sector. De heer Jef Elbers werd voorgedragen een dag nadat vele politici bij hoog en bij laag beweerden dat liefde liefde is. Of de moord in Beveren nu ingegeven was door homofobie, of dat het een roofmoord was die op een laffe manier gebruik maakt van een diep ingeslopen, structurele discriminatie – het lokken van slachtoffers via Grinder zou mensen zich geremd doen voelen aanklacht in te dienen, omdat ze dan ook hun seksuele oriëntatie bekend moeten maken. – beide opties zijn echt totaal onaanvaardbaar.

Internationaal staat er een zeer gevaarlijke beweging op van conservatieve leiders die zich terugtrekken uit de Istanboel-conventie. Wie niet beantwoordt aan de stereotype genderrollen wordt geïsoleerd en nog meer blootgesteld aan gevaar. De voorzitter van de vrouwenraad, Meron Knikman, verwoorde het zo: “de tendens tot verrechtsing en onderwerping van de vrouw gaat bovendien gepaard met het veroordelen van elke identiteit die niet aanleunt bij het traditionele waardepatroon. Dat in de onderliggende redenering om zich terug te trekken uit het Verdrag van Istanboel met de vinger wordt gewezen naar de LGBTQ+-gemeenschap maakt het des te gevaarlijker.”

Het is nu tijd om schouder aan schouder te staan, om als bondgenoten op te staan en te tonen dat we ons samen sterk te staan tegen iedere vorm van discriminatie, individueel en structureel. De overheid moet zich laten zien en kenbaar maken als een bondgenoot, niet 1 dag per jaar, maar alle dagen van het jaar.

Hoe neemt de VGC de doelgroep mee in haar hele beleid op een structurele manier? Organisaties als het Regenbooghuis worden ondersteund, maar na jaren van bewezen belang is het misschien wel tijd om een structurele subsidie te geven en niet enkel met projecten te werken. Het continu indienen van projectsubsidies is erg belastend en vermoeiend en houdt tegen om op lange termijn te werken. Die energie zou beter op het terrein ingezet worden.

Op welke manier kan de VGC zelf ook tonen dat het LGBTQ+-vriendelijke werkgever is? Ik vraag niet om quota, maar heel veel mensen, ook in overheidsadministraties, durven nog steeds niet uitkomen voor wie ze zijn. Hoe zeker zijn we dat er binnen de VGC een LGBTQ+-vriendelijk klimaat heerst dat er zelfs voor zorgt dat iemand die transgender is bijvoorbeeld zonder angst aan zijn of haar transitie durft te beginnen? In plaats van inspanningen van de andere overheden ben ik vooral benieuwd hoe de VGC participeert in het Gewestelijk plan LGBTQ+. Kan het collegelid daar iets over vertellen. Welke speerpunten en acties worden in deze regeerperiode gepland? Hoe zorgt het collegelid ervoor dat die een bestendige uitvoering krijgen? Het monitoren van gegevens is hier zeer belangrijk.

Als er bijkomende initiatieven nodig zijn, zijn er natuurlijk ook budgetten nodig. Zullen er specifieke budgetten vrijgemaakt worden om deze problematiek aan te pakken?

**Mevrouw Bianca Debaets (CD&V):** Homofobie blijft een realiteit. We kunnen dan verwijzen naar landen als Polen en naar de terugtrekking van Turkije uit de conventie van Istanboel en naar het Vaticaan. De top van de kerk is een huis met vele kamers, gelukkig ook met progressieve kamers die in België de overhand hebben. Ik was bijzonder blij met het opiniestuk van bisschop Johan Bonny, dat voor mij en voor vele andere gelovigen een hele opluchting was.

Ook dichterbij ons blijft homofobie problematisch, zo ook in Brussel. Zo getuigden 2 van

mijn vrienden dat ze niet hand in hand door het centrum van Brussel durven te wandelen en 2 lesbische vriendinnen gaven aan elkaar nooit in het openbaar durven te kussen. De openbare ruimte wordt al te vaak gedomineerd door groepjes jonge mannen, maar de openbare ruimte is van en voor iedereen.

De aanwezigheid van de politie is zeker een deel van de oplossing, maar er moet al veel vroeger aan dit probleem gewerkt worden en begint het bij de oefening. Helaas zijn niet alle ouders zich daarvan bewust. Ik kan mij inbeelden dat homofobie en transfobie niet aan elke Brusselse keukentafel besproken wordt. Scholen, jeugdwerk en andere organisaties hebben daar dus zeker ook een rol in te spelen, om dat thema bespreekbaar te maken en het taboe dat in sommige culturen, religies of groepen leeft weg te nemen.

Wat doet de VGC? Het Regenbooghuis en Merhaba zijn schitterende initiatieven. Zijn er nog andere projecten gepland om daar volop op in te zetten, want dat is meer dan ooit nodig?

**Mevrouw Khadija Zamouri (Open Vld):** Elke keer als er iets gebeurt, komen we hier met dezelfde vragen. We hebben hier al over een applicatie gesproken om discriminatoir of homofob geweld onmiddellijk te kunnen aangeven bij de politie. Binnen de Nederlandstalige structuren moeten we de problematiek ernstig nemen door er structureel aan te werken in de jeugdraden en cultuurdiensten. Eigenlijk zou er bij elke subsidie die wordt toegekend, nagegaan moeten worden of dit binnen de werking geïntroduceerd wordt en of er een LGBTQ+-vriendelijke werking is. Zo kunnen we er bijvoorbeeld voor zorgen dat er in de bibliotheek meer literatuur of films beschikbaar zijn over dit thema, dat het onderwerp in jeugdraden besproken wordt en dat er indirect altijd een reflex tot openheid is. Het is tijd om dat structureel te verankeren, zodat het deel uitmaakt van alle werkingen op alle niveaus, zoals jeugdraden, speelpleinwerkingen en diensten.

**De heer Mathias Vanden Borre (N-VA):** Collega Gilles Verstraeten heeft zelf al ervaren wat onverdraagzaamheid in deze stad betekent. In Brussel moeten mensen met schrik rondwandelen, gewoon om te tonen wie ze zijn. Dat is de dagelijkse realiteit en er is dus nog bijzonder veel werk om daar iets aan te veranderen.

Deze week trok Turkije zich terug uit het vrouwenrechtenverdrag. Het taalgebruik van president Recep Erdogan was reeds op vele vlakken zeer problematisch, maar nu neemt hij ook fundamentele beslissingen die indruisen tegen waar wij als vrije samenleving voor staan. Het is klaar en duidelijk dat dit Turkije geen plaats heeft in de Europese Unie, maar we moeten ook opletten dat dit taalgebruik of deze visie tegen de gelijkheid van man en vrouw niet binnen sijpelt via Turkse organisaties of andere gemeenschapsorganisaties die rechtstreekse banden met Turkije in onze stad.

Gaat de VGC de dialoog aan met bijvoorbeeld geloofsgemeenschappen of Turkse organisaties om dat thema bespreekbaar te maken?

Een ander element is natuurlijk dat homoseksualiteit strafbaar is in niet minder dan 70 landen wereldwijd. In 46 landen geldt dat ook voor vrouwen en in minstens 11 landen wereldwijd kun je ter dood worden veroordeeld om wie bent. Dat is natuurlijk fundamenteel problematisch en dan zien we dat in de internationale migratie die Brussel in heel sterke mate heeft gekend, helaas visies die niet complementair zijn met onze westerse vrije samenleving, nog voor een deel bestaan en doorleven, soms gewild en soms ongewild. Het is een heel complex gegeven, maar alleszins heeft het wel een rechtstreeks verband met migratie. Dat

zien we ook in de vaststellingen. Bijvoorbeeld prikkelende sprekers als mevrouw Ayaan Hirsi Ali heeft daar onlangs nog een boek over geschreven, gespijsd met veel cijfermateriaal over wat er allemaal aan de hand is in onze Europese steden. We moeten de problematiek durven benoemen om die ook effectief aan te pakken want dat is uiteraard het doel. We moeten ervoor zorgen dat we effectief veilige straten hebben, dat iedereen zichzelf kan zijn in Brussel. Dat is de betrachting. Ik sluit me aan bij de vragen van een aantal collega's. Wat kan de VGC nog meer doen om dat een normale zaak te maken?

**Collegelid Pascal Smet:** Ik antwoord mede in naam van collegelid Sven Gatz. Hij is mee blijven luisteren.

De houding van de VGC is dat ze eerder een flankerende rol opneemt in de strijd tegen homofobie. Gelijke kansen voor *LGBTQI+* en de strijd tegen homofobie maken deel uit van het beleid van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Ik denk dat mevrouw Bianca Debaets op dat vlak een belangrijke stap voorwaarts heeft gezet in de vorige legislatuur. Momenteel werkt staatssecretaris Nawal Ben Hamou aan een nieuw beleidsplan Seksuele Oriëntatie en Gender Identiteit. Het is belangrijk dat het Brussels Hoofdstedelijk Gewest daarvan de regiefunctie heeft omdat uiteindelijk de taal die je spreekt, niet relevant is. De VGC moet daarin een ondersteunende bijkomende rol spelen. Er zijn al veel niveaus, namelijk de gemeenten, de Cocof, de VGC, de Franse en de Vlaamse Gemeenschap, dus het is belangrijk dat je een sterke gecoördineerde en georganiseerde aanpak hebt en die gebeurt het best op het niveau van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Dat is ook de keuze die toenmalig Bianca Debaets in de vorige legislatuur heeft genomen en die staatssecretaris Nawal Ben Hamou nu voortzet. De VGC voert dus vooral een flankerend beleid. Ze subsidieert en ondersteunt de meest belangrijke en waardevolle spelers en voorvechters van het thema in Brussel: het RainbowHouse Brussels en Merhaba.

Het RainbowHouse is het officiële Brusselse netwerk dat bestaat uit heel wat verschillende verenigingen. In tegenstelling tot wat u zei, mevrouw Lotte Stoops, of misschien had u het niet over de VGC, geven we vanuit de VGC een structurele jaarlijkse subsidie van 40.000 euro vanuit sociaal cultureel werk. Ik heb ongeveer twee weken geleden een ontmoeting gehad met het RainbowHouse en toegezegd dat we het geld verder zullen blijven geven. U weet dat het netwerk in turbulent vaarwater zit, maar we hebben het engagement genomen om het verder te blijven ondersteunen.

Het Rainbowhouse heeft een breed netwerk, maar ontwikkelt ook een eigen werking. Het speelt een ondersteuningsrol. U weet dat het 64 organisaties ondersteunt, waaronder de *Belgium Bears* die zich richt naar homo-, biseksuele en transmannen en uiteenlopende activiteiten organiseert; *EBISU* dat zich richt naar doven en slechthorenden in het bijzonder uit de *LGBTQI+* gemeenschap); Fuchsia, een lesbische groep die heel wat activiteiten organiseert; *Omnya*, een vereniging die de belangen verdedigt van personen uit het Midden-Oosten en Noord-Afrika die hier zijn om zichzelf te beschermen vanwege hun geardeheid

Het RainbowHouse heeft een laagdrempelig onthaal/huis in het centrum van Brussel waar men terecht kan. Er zijn ook projecten, zoals het filmfestival; het *Equal City*-programma; het *PrideFestival* – ik kom daar straks op terug – en ook heel wat bewustmaking en vorming via *#sharethecolor* van *equal.brussels* en de ondersteuning van overheidsinstanties, zoals de politiediensten en de OCMW 's.

De VGC werkt dus via het RainbowHouse. We vinden dat het beste om te doen. In plaats van een eigen werking uit te bouwen is het beter om te werken via de associaties op het terrein.

Daarnaast is er ook Merhaba vzw die zich richt op de Brusselse *LGBTQIA+*. We gaan daar toch een nieuwe naam voor moeten vinden want dat is bijna onuitspreekbaar geworden. Zelfs ik kan dat niet meer uitspreken en op den duur gaat iedereen daaronder vallen. Het moet voor iedereen begrijpbaar blijven wat men daarmee bedoelt. Ik denk dat mensen niet meer begrijpen wat *LGBTQIA+* betekent, maar dat is iets anders.

Merhaba richt zich op *LGBTQIA+* met een migratieachtergrond om hun welbevinden en maatschappelijke positie te verstevigen. De vereniging krijgt jaarlijks een subsidie van 61.250 euro. Ze doet een laagdrempelig onthaal en heeft een empowerende werking. Ze verwijst ook door naar ervaringsdeskundigen of naar een netwerk van gevormde deskundigen uit professionele organisaties. Merhaba ondersteunt ook Brusselse vrijwilligers in functie van community-building enzovoort. De vereniging heeft een hele werking.

Daarnaast geeft de VGC jaarlijks ook 24.000 euro aan de *The Belgian Pride* voor de organisatie van de het *PrideFestival*. Ook Curieus als koepelorganisatie krijgt geld en die heeft een specifieke werking voor de ondersteuning van elke type vrouw binnen het LBTQI-spectrum. Zij staat ook in voor de ondersteuning van professionelen en studenten binnen die community. Vanuit *Plug into Brussels* heeft de VGC een projectsubsidie van 2.500 euro toegekend aan de vereniging *Sing Out Brussels!*.

Zowel RainbowHouse als Merhaba rapporteren dat hun primaire doelgroep vaak geconfronteerd wordt met holebi-transfobie, racisme, xenofobie en andere vormen van uitsluiting en onderdrukking. Ze zeggen inderdaad dat er een evolutie is naar stijgende onveiligheidsgevoelens, zowel in de publieke ruimte en in de eigen kring als op breed maatschappelijk vlak. De vragen gaan in stijgende lijn, maar men stelt ook vast dat mensen sneller vragen durven stellen. Het is op zich een positieve evolutie dat mensen gemakkelijker de weg naar die organisaties vinden.

De VGC heeft een goed zicht op het Seksuele Oriëntatie en Genderidentiteit (SOGI)-beleid. In 2019 heeft *equal.brussels* een belangrijke campagne opgestart – ik denk dat mevrouw Bianca Debaets dat nog heeft gedaan in de vorige legislatuur - om het *dark number* over homofobische handelingen in het Brussels hoofdstedelijk gewest terug te dringen. Vaak worden die feiten niet gerapporteerd bij de politie. Het is ook de bedoeling dat slachtoffers een luisterend oor krijgen. Die campagne loopt momenteel en op die manier kan er een betere dataverzameling tot stand komen.

Het Onderwijs Centrum Brussel (OCB) heeft op een generieke manier aandacht voor het thema binnen de pijler ‘Omgaan met diversiteit’. Er is lesmateriaal en er is samenwerking om het bespreekbaar te maken in de klas. Ook in de Onderwijsbibliotheek van het OCB zijn er materialen en literatuur daarover beschikbaar. Er wordt ook samengewerkt met çavaria. Het OCB neemt dan ook in de eerste plaats een doorverwijzende rol op.

Laat me nog een aantal bedenkingen meegeven. Ik denk dat er in Brussel twee fenomenen aan de gang zijn. Aan de ene kant merk je een grotere emancipatie en verdraagzaamheid in migrantengemeenschappen. Dat kan raar klinken, maar dat is ook zo. Aan de andere kant merk je tegelijkertijd bij jongeren een onverdraagzaamheid. Dat is heel vaak cultureel en religieus gebonden en niet noodzakelijk – en ik ga toch de olifant in de kamer noemen – aan

Arabische jongeren waar sommigen snel naar wijzen als diegenen die de bron van veel problemen zouden zijn. De werkelijkheid is, ook in Vlaanderen, dat het heel vaak om Oost-Europese jongeren gaat die vanuit hun cultuur reageren. Je moet oppassen met instinctmatige benaderingen op dat vlak. Ik ken homo's die heel veel problemen hebben in de stad. Ik ken er ook die nauwelijks problemen hebben in Brussel en die zich ook tonen. Het is echt een heel dubbel fenomeen dat aanwezig is in deze stad. Dat neemt niet weg dat iedereen, ongeacht zijn kleur of zijn geaardheid, ongeacht hoe hij of zij zich wil gedragen in de publieke ruimte, op elk ogenblik van de dag en van de nacht zichzelf moet kunnen zijn, voor alle duidelijkheid. Elk probleem van geweld is er een te veel.

We dragen met zijn alleen een verantwoordelijkheid. Als we in de straat zien dat iemand een ander aanspreekt op zijn geaardheid, moeten we die persoon daarop aanspreken. Dat geldt niet alleen voor het homo-zijn, maar ook voor het zich niet respectvol gedragen tegenover vrouwen. Dat is allemaal van dezelfde orde. Ik weet dat het niet altijd evident is, maar het is toch een zekere vorm van burgerzin om mensen erop aan te spreken dat het niet kan wat ze doen. En nogmaals, ik weet dat het niet altijd evident is. Ik heb ook al mensen aangesproken over verschillende vormen van asociaal gedrag en je krijgt dan af en toe wel iets naar je hoofd geslingerd. Toch vind ik dat het algemeen belangrijk is dat mensen in de samenleving ook voor andere mensen in het dagelijkse leven opkomen, ook als het in kleine groep is, en dat er word gezegd dat de grap misplaatst is, als dat het geval is. Ik vind dat dat moet gebeuren. Er zijn dubbele fenomenen bezig in deze stad, maar we stellen vast dat de reden toch heel vaak religieus en cultureel van aard is. Voor een stuk ook – dat moet gezegd durven worden – kunnen sommigen niet omgaan met hun eigen seksuele gevoelens. Dat speelt toch vaak ook een rol. Kijk maar naar Amerika. De grootste conservatieve predikanten zijn vaak verborgen homo's. Of kijk maar naar het fameuze Hongaarse parlementslid. Idem dito. Ook op dat vlak zijn er fenomenen bezig die we verder moeten aanpakken.

Tot slot heb ik geen aanwijzingen dat er in de VGC-administratie problemen zouden zijn over het werken aan seksuele geaardheid. Collegelid Sven Gatz heeft ook gehoord wat er hier is gezegd. Ik ben ervan overtuigd dat hij verder zal navragen of er op dat vlak issues zijn. Ik heb er in alle eerlijkheid geen weet van. In al die jaren ben ik een keer aangesproken door een VGC-werknemer die meende dat er een probleem was. Ik denk niet dat er een cultuurprobleem is. Maar het kan natuurlijk altijd. U signaleert het. Ik ben ervan overtuigd dat collegelid Sven Gatz dat verder zal onderzoeken en kijken of er problemen zijn. Het zou me verbazen, maar je weet natuurlijk nooit. Het kan altijd.

Voorzitter, ik denk dat ik gedetailleerd op alle vragen heb geantwoord.

**Mevrouw Els Rochette (one.brussels-sp.a):** Ik ben het helemaal eens met jullie keuze om een gecoördineerde aanpak voorop te stellen. Als alle gemeenschappen in Brussel samen met het gewest de krachten bundelen, zal dat veel daadkrachtiger zijn om op te treden tegen het probleem van homofobie en intimidatie.

Daarbovenop is het heel goed dat de VGC nog eigen acties ondersteunt, zoals 40.000 euro structurele subsidie voor het RainbowHouse. Ik dacht ook dat het structureel gesteund werd. Het hele netwerk van die kleinere organisaties is enorm belangrijk. Persoonlijk heb ik goede ervaringen met het RainbowHouse als ik bijvoorbeeld met vluchtelingen naar daar ging. De drempel is heel laag. Het is echt een ontmoetingsplek en dan nog wetende dat ze al die kleine specifieke nicheorganisaties ondersteunen. Ik vind dat knap. Ik hoop dat het netwerk snel uit de impasse geraakt en het is goed dat de VGC het blijft ondersteunen.



Ik hoop dat de impasse snel opgelost raakt en juich toe dat u de projecten blijft ondersteunen. Ook het in onze stad broodnodige Merhaba levert uitstekend werk. Ik herken veel van wat u gezegd hebt. Toen ik in het zesde middelbaar zat, zat ik nooit bij iemand in de klas die lesbisch was. Uiteraard kan dat niet, maar niemand dacht eraan en het thema was niet bespreekbaar. Vandaag vinden mijn tienerkinderen dat allemaal normaal. Ze hebben lesbische vrienden en toen ze voor het uitbreken van de pandemie enkele jongens hadden uitgenodigd voor een groepsworkshop, merkte ik op dat een van hen een wat gekke naam had, waarop mijn 14-jarige zoon zei dat de drager van die naam eigenlijk een meisje was. Voor hem was dat absoluut geen *issue*.

Cultuurorganisaties spelen volgens mij een grote bewustmakingsrol. Ik heb veel ervaring opgedaan in Globe Aroma. Mensen uit landen waar een verbod rust op andere geaardheden, moeten een *switch* maken. Sensibiliseren en erover praten is dan heel belangrijk. Cultuurorganisaties zijn de ideale plek om zulke ontmoetingen te houden en taboes te doorbreken.

In uw antwoord heb ik er weinig over gehoord, maar het blijft belangrijk om in alle Brusselse scholen actiever in te zetten op bewustmaking.

Mijnheer het collegelid, u vermeldde dat de moslimgemeenschap of Oost-Europese jongeren het soms moeilijk hebben met deze thematiek, maar ook veel Vlaamse jongeren zijn opnieuw heel wat conservatiever dan we denken. Ik weet niet of dat ook geldt voor Brusselse jongeren. In ieder geval heeft Schild & Vrienden geen goede invloed op de blik van Vlaamse jongeren op LGBTQI+.

**De voorzitter:** Aangezien u langer dan voorzien aan het woord bent geweest, zal ik de overige raadsleden ook iets meer tijd geven.

**Mevrouw Lotte Stoops (Groen):** Het lijkt me logisch om te werken met wat leeft op het terrein en om organisaties met expertise aan zet te laten. Het heeft geen zin om een eigen administratie op te zetten. Fijn dat het College erover waakt dat de VGC een LGBTQ+-vriendelijke werkgever is.

Ik had graag iets meer duiding gekregen bij de speerpunten waarop we ondersteunend en flankerend willen optreden. Hoeveel geld moet ervoor uitgetrokken worden? Misschien zijn dit echter vragen voor ons volgende werkjaar.

Het tegengaan van geweld tegen vrouwen en de LGBTQ+-gemeenschap wordt systematisch opgenomen in actieplannen. Toch zien we steeds duidelijker een verband tussen seksuele intimidatie, *gaybashing* en racistische laster, wat veel te maken heeft met mensen die niet voldoen aan patriarchale normen.

In veel actieplannen tegen huiselijk geweld worden de mannen vergeten, want “*boys don’t cry*”. Onlangs verscheen *Als je eens wist* op tv, een documentaireserie van Hilde Van Mieghem over huiselijk geweld. Ook mannelijke slachtoffers kregen het woord. Het Family Justice Center meldde dat sinds die uitzending opmerkelijk meer mannelijke slachtoffers zich melden. Erover praten is dus erg belangrijk.

Volgens mij zit er heel veel muziek in de gelijktijdige aanpak van verschillende vormen van structurele discriminatie, en dus in het op elkaar doen aansluiten van de verschillende actieplannen.

**Mevrouw Bianca Debaets (CD&V):** Ik denk dat het klopt dat we dit probleem op verschillende fronten moeten bestrijden. Dat kunnen we niet alleen. We hebben hulp nodig van andere overheden. Ook het brede middenveld heeft een rol te spelen.

Raadslid Els Rochette zei dat onze jongeren een onbevangen blik hebben, maar volgens mij klopt dat maar deels. Op de lagere school al zat er in de klas van mijn zoon een transgender jongen, een van zijn beste vrienden. Dat was daar nooit een probleem, maar als staatssecretaris en parlementslid heb ik veel gesprekken met jongeren gevoerd, en toen heb ik gemerkt dat die open blik niet altijd aanwezig is.

Ik treed het collegelid bij: we mogen dit debat niet verengen of beperken tot islam, religie of jongeren met een Arabische achtergrond. In onderzoeken las ik dat er in mediterrane culturen een zekere macho-identiteit heerst. Volgens mij heeft het eerder daarmee te maken. Er is werk aan de winkel.

Mijnheer het collegelid, het enige wat ontbreekt in uw antwoord is wat er in onze scholen gebeurt. Dat is misschien voer voor een andere discussie, maar ook voor de scholen is een belangrijke rol weggelegd om het thema in alle openheid onder jongeren bespreekbaar te maken.

**Mevrouw Khadija Zamouri (Open Vld):** De maatschappij verhardt, niet alleen in België, maar in heel Europa. Dat zorgt ervoor dat mensen veel conservatiever worden en veel eenvoudiger gaan denken.

We moeten erover waken dit debat niet te herleiden tot *ethnic profiling*. Mijn dochter zit in het vierde middelbaar op een Nederlandstalige school. Je verwacht niet dat in die groep de meest traditionele, conservatieve ideeën komen bovendrijven. We moeten ervoor opletten dat we tolerantie niet als een verworvenheid beschouwen. Gelukkig wordt er op school structureel aan gewerkt in de vakken zedenleer en godsdienst.

Kunnen de organisaties in het VGC-netwerk deze thema's op termijn structureel bespreekbaar maken? Daar heb ik u niets over horen zeggen, mijnheer het collegelid. U geeft wel gerichte subsidies, maar ik denk dat we verder moeten kijken naar de eigenheid van elk van onze cultuur- en jeugdwerkingen. Hoe kunnen we eisen dat deze thema's duurzaam besproken worden?

**De heer Mathias Vanden Borre (N-VA):** Er valt veel te zeggen over dit onderwerp. Wie de cultuur- en religiegebonden aard van de feiten aanhaalt, opent de doos van Pandora. Een aantal collega's draait daarover rond de pot. Ik zou enige nuance willen aanbrengen. Een recente studie van de ULB, uitgevoerd in Brusselse scholen, toont aan dat jongeren met een religieuze achtergrond, in dit geval een moslimachtergrond, zich tot drie keer minder verdraagzaam opstellen tegenover jongeren met een andere geaardheid, religieuze opvatting of visie op de samenleving. Dat staat vast, maar sluit problemen in andere gemeenschappen niet uit. Ook die moeten we aanpakken. We moeten de wetenschappelijke vaststellingen echter in hun waarde laten en ernaar handelen.

We voeren deze discussie al meer dan 10 jaar. De documentaire *Femme de la rue* bracht enorme verontwaardiging teweeg. 10 jaar na dato moet ik vaststellen dat de gevoelswereld van vrouwen in Brussel bijzonder weinig is veranderd. Ze moeten altijd opletten in deze stad, dag en nacht. Ze zijn nooit 100 % veilig, en dan heb ik het nog niet over LGBTQI+ gehad. Zij hebben het nog lastiger. Ik wil niet dramatiseren of beweren dat het allemaal verloren is. Wel wil ik de ernst van de situatie benadrukken.

Als we vooruitgang willen boeken, moeten we naar de feiten kijken, bepalen welke elementen de situatie verzieken voor de overgrote meerderheid van de Brusselaars, en waarom. We moeten ingrijpen. Er is absoluut nog heel veel werk aan de winkel.

- *Het incident is gesloten.*

## **VRAGEN (R.v.O., art. 58)**

### **Leerachterstand door de coronacrisis**

**Mevrouw Bianca Debaets (CD&V):** Het verbaast volgens mij niemand dat onderzoek van de KU Leuven aantoonde dat elke sluitingsdag in de scholen leerachterstand veroorzaakt. Dat werd daarnet ook al in de marge bij een vorige vraag aangehaald. De onderzoekers vergeleken de resultaten van de eindoverhoring in het zesde leerjaar van een aantal scholen en koppelden die gegevens aan het aantal dagen dat een school dichtging. De onderzoekers stelden vast dat vooral de cijfers voor Nederlands daalden en dat de leerachterstand bij kinderen in het eerste middelbaar gemiddeld een half jaar bedraagt. Dat is enorm.

Heel wat actoren binnen het onderwijs, ook naar aanleiding van de beslissing deze week, maken zich almaar meer zorgen over de leerachterstand. Logopedisten en externe begeleidingsdiensten laten steeds vaker horen dat ze de vraag om begeleiding niet meer kunnen bijhouden.

Hebben Nederlandstalige scholen in Brussel meegewerkt aan de studie van de KU Leuven omtrent de leerachterstand bij kinderen naar aanleiding van corona? Zo ja, met welke resultaten? Hoe verschilt de leerachterstand bij Brusselse kinderen met het algemeen Vlaams gemiddelde? Antwoorden op deze vragen vond ik niet terug in de studie.

Hebben we eigenlijk zicht op het Vlaamse gemiddelde, want dat vond ik niet in het onderzoek?

Als de leerachterstand in Brussel hoger is dan in Vlaanderen, bekijkt u dan met de Vlaamse minister van Onderwijs welke specifieke maatregelen u voor de Nederlandstalige scholen in Brussel kunt treffen?

Overlegt u met de betrokken instellingen uit de Brusselse praktijk, zoals het OCB, de koepels en de pedagogische begeleidingsdiensten? Heeft dat concrete maatregelen opgeleverd?

**Collegelid Sven Gatz:** We delen allemaal uw bezorgdheden en zullen er de komende tijd nog een vette kluif aan hebben.

Sinds het begin van het schooljaar proberen we met het OCB alles per school en per klas in kaart te brengen, op de kortetermijnnoten in te spelen en de nodige langetermijntrajecten uit te stippelen.

Het onderzoek van de KU Leuven waarnaar u verwijst, gaat over de leerachterstand ten gevolge van de schoolsluiting tijdens de coronacrisis in 2020. Het vertrok vanuit de testcores op de gevalideerde toetsen van het katholiek onderwijs in Vlaanderen, afgelegd op het einde van het zesde leerjaar, de zogenaamde gestandaardiseerde interdiocesane proeven.

Het onderzoek is gebaseerd op 402 scholen. *Katholieke Opvoeding en Cultuur Brussel (KOCB)* heeft ons nog niet laten weten hoeveel Brusselse scholen hebben deelgenomen, maar er zijn aanwijzingen dat het geen enkele was.

De steekproef is heel goed, maar niet heel representatief voor het Vlaamse onderwijs omdat ze is gebaseerd op scholen met een gemiddeld bevoorrechte leerlingenpopulatie. Dat betekent dat de verontrustende conclusies van het onderzoek voor het Vlaamse onderwijs in zijn geheel en in stedelijke gebieden zoals Brussel zeker niet beter zijn.

Uit vroegere verslagen van de onderwijsinspectie is echter gebleken dat de situatie in Brusselse scholen vrij vergelijkbaar is met scholen in Vlaanderen. De toestand is jammer genoeg ernstig en we hebben geen enkele aanwijzing dat we het beter doen dan het leerverlies van 17 % voor wiskunde en 20 % voor Nederlands.

We moeten aan de slag. Professor De Witte die het onderzoek deed, benadrukte het belang van een goede diagnose in elke school en elke klas.

Er is wel degelijk overleg met instellingen zoals het OCB, de koepels en de pedagogische begeleidingsdiensten. Vooral via het OCB proberen we sinds het begin van het schooljaar zicht te krijgen op hoe het er in elke school en elke klas aan toe gaat. Dat kan met toetsen en observaties, met medewerking van het zorgteam van de school, de ondersteuning van het OCB enzovoort. Zonder u percentages te kunnen geven, hebben de meeste leerkrachten op die manier een vrij goed zicht op de achterstand.

Nu komt het erop aan om maatregelen te nemen. Het begint met de afbakening van een aantal prioritaire onderwijsdoelen. Het is immer onmogelijk om alles in een keer aan te pakken. Differentiatie, remediëring, buitenschoolse activiteiten, bijsturing... Er moet een heel mechanisme op gang komen. Onderwijsondersteuners gaan in klassen helpen om de leerachterstand weg te werken.

Het is een open vraag of we ooit een allesomvattend antwoord kunnen formuleren. De Vlaamse overheid neemt ook initiatieven en we gaan zeker samenwerken.

Verder mogen we niet alleen rekenen op ondersteuning in de klas, maar moeten we ook daarbuiten het lezen stimuleren via Leesrijk in Brussel, de samenwerking tussen het OCB en de Brusselse bibliotheken. Bij hoogstand leesonderwijs moeten we ook organisaties rond de school betrekken. Op die manier brengen we een hoogstaand leesklimaat tot stand en kunnen we de nodige aandacht besteden aan zorgleerlingen, differentiatie en evaluatie.

We gaan ook verder met de zomerschool Talen-t-boost. Vorig jaar konden er dubbel zoveel kinderen terecht en dit jaar mikken we op hetzelfde aantal.

Met de middelen die de Vlaamse overheid scholen en klassen ter beschikking stelt, bekijken we hoe we de achterstand zo goed mogelijk kunnen wegwerken. De toestand baart ons zorgen, maar we doen wat we kunnen. Zolang we in de huidige tussenfase zitten, is het echter moeilijk om de leerachterstand helemaal weg te werken.

**Mevrouw Bianca Debaets (CD&V):** Het zou jammer zijn mocht de KU Leuven over het hoofd hebben gezien om scholen uit Brussel en andere grootsteden bij het onderzoek te betrekken. Kunt u dat nog achterhalen? Als de leerachterstand al zo groot is in kansrijke scholen, houden we ons hart vast voor scholen in een grootstedelijke context. Het zou nuttig zijn om de universiteiten erop te wijzen dat ze Brussel bij dergelijke onderzoeken niet mogen vergeten.

- *Het incident is gesloten.*

### **De doorstart van de verenigingen na corona**

**Carla Dejonghe (Open Vld):** Het gedwongen thuisblijven duurt veel langer dan we ooit hadden kunnen vermoeden.

Professor Erika Vlieghe waarschuwde vorige week tijdens een online vergadering voor het zwarte gat na corona. Ze vergeleek het met een patiënt die beter is en het ziekenhuis mag verlaten, maar niettemin depressief wordt. Dat is iets wat veel mensen zou kunnen overkomen na het einde van de maatregelen. In haar pleidooi voor meer structurele aandacht voor mentaal welzijn, sprak ze over de nood aan nazorg en het belang van het sociale weefsel. Het verenigingsleven is in haar ogen essentieel en er zal meer dan ooit nood aan zijn.

De verenigingen hebben het vanzelfsprekend moeilijk. Fysieke samenkomsten waren, op enkele maanden in de zomer van 2020 na, onmogelijk. Het was dus zoeken naar manieren om het doelpubliek te blijven bereiken en samenbrengen. Er werden volop digitale alternatieven georganiseerd, wat bij de ene al wat vlotter verliep dan bij de andere. De verenigingen zaten zeker niet stil en deden hun best om hun leden niet los te laten, maar in een periode waarin mensen elkaar niet mogen ontmoeten, blijft het een moeilijke klus.

Zo heb ik zelf gemerkt dat de Biergilde er wel in slaagde om online bierproefavonden te organiseren, maar intussen kan ik al een jaar niet meer repeteren met de harmonie van Stokkel, omdat muzikanten niet mogen samenkomen.

Wat als de fysieke activiteiten stapsgewijs weer mogelijk zullen worden? Als het normale leven en verenigingsleven opnieuw kan starten? *'Business as usual'* is uitgesloten. In het kluwen van de regelgeving op verschillende overheidsniveaus is het voor vrijwilligers niet altijd eenvoudig om door het bos de bomen nog te zien. Het zal dus nodig zijn om ze te helpen de draad langzaam maar zeker weer op te pikken. Met een beetje ondersteuning zullen de verenigingen, via coronaproof activiteiten, hun cruciale rol weer kunnen opnemen om Brusselaars fysiek samen te brengen.

Komt er een duidelijk aanspreekpunt voor coronavragen vanuit verenigingen? Welke ondersteuning krijgen ze om weer op te starten?

Moeten lokale verenigingen, die minder activiteiten hebben kunnen organiseren door de coronapandemie, vrezen voor hun subsidies of kunnen ze erop blijven rekenen?

**Collegelid Pascal Smet (one.brussels-sp.a):** Zowat driekwart van door de VGC erkende lokale sociaal-culturele verenigingen zijn aangesloten bij een regionale koepelorganisatie. De VGC subsidieert die koepelorganisaties, zodat ze de nodige steun kunnen bieden aan de lokale afdelingen. Ze zijn dus het eerste aanspreekpunt voor lokale verenigingen. ‘De Federatie’ krijgt vanuit de Vlaamse Gemeenschap de opdracht om sociaal-culturele verenigingen te ondersteunen. Ook zij zijn een aanspreekpunt. En uiteraard kan elke Brusselse vereniging terecht bij de dienst Sociaal-Cultureel Werk van de VGC-Administratie, die welbekend is bij de verenigingen.

Met betrekking tot de heropstart van het maatschappelijk leven hebben wij een aantal gerichte oproepen gedaan om de organisatie van activiteiten te stimuleren die mogelijk zijn tijdens en na de coronacrisis en die de stad laten heropleven. We lanceerden zo ‘Connecting Brussels’ en ‘Jong zijn in tijden van corona’ en gaan voor een tweede editie van de Staycation tijdens de zomer van 2021.

De coronapandemie heeft de werking van sociaal-culturele verenigingen danig verstoord. Louter afgaan op de activiteiten van 2019-2020 zou vanzelfsprekend tot sterk verminderde subsidies voor de jaarwerking 2021 leiden. Daarom wordt de erkenning van lokaal sociaal-cultureel werk in 2021 slechts gedeeltelijk gebaseerd op de werking van 2019-2020. Er wordt gewoon nagegaan of de vereniging wel degelijk actief was en geplande activiteiten minstens ook in het Nederlands aankondigde. Als aan die minimale voorwaarden wordt voldaan, wordt voor 2021 dezelfde subsidie toegekend als in 2020. Verenigingen die kunnen aantonen dat ze in 2020 actiever waren dan in 2019, worden hoger ingeschaald. Ook recent opgerichte en erkende verenigingen kunnen op subsidies rekenen.

Iedereen is het uiteraard beu, maar er zijn ook mensen die er het beste van proberen te maken. Het is belangrijk om hen ook aan het woord te laten. We moeten vermijden dat we in een negatieve spiraal terechtkomen. Dat is geen verwijt aan uw adres, mevrouw Dejonghe, maar er zijn heel veel mooie initiatieven in moeilijke omstandigheden. Als de media en politici alleen maar negatieve berichten brengen, straalt dat op den duur op de hele bevolking af.

Ik wil het niet minimaliseren, maar we moeten ook het positieve, de hoop en het verlangen koesteren en aanmoedigen. Dat mis ik soms een beetje. We moeten op een geloofwaardige manier mensen hoop blijven geven, zonder bestaande problemen te ontkennen. Er mag wat mij betreft dus zeker een switch komen in de globale berichtgeving.

**Mevrouw Carla Dejonghe (Open Vld):** Ik geef het collegelid gelijk. We moeten die positieve verhalen ondersteunen. Hij weet even goed als ik dat mijn vraag ook positief was bedoeld. Ik wist dat ze bij de VGC terechtkonden. Het is fijn dat er bij de erkenning slechts gedeeltelijk rekening zal worden gehouden met het voorbije jaar. De meeste verenigingen hebben inderdaad geprobeerd om enkele initiatieven te nemen om contact te houden met de leden. Maar de harmonieën bijvoorbeeld hadden natuurlijk wel een groot probleem. Behalve steunmails sturen aan hun leden konden ze niet veel doen, geen repetities, geen concerten. Wat gebeurt dan daar mee?

**Collegelid Pascal Smet:** Ik laat het nagaan, maar dat zal geen problemen opleveren. We begrijpen de situatie.

## ACTUALITEITSVRAAG (R.v.O., art. 60)

### **De gevolgen voor de jeugd- en sportkampen tijdens de paasvakantie naar aanleiding van de nieuwe beslissingen van de federale overheid**

**De heer Mathias Vanden Borre (N-VA):** Twee weken geleden was er het goede nieuws dat kinderen opnieuw met 25 op kamp konden. Nu werd dat helaas opnieuw teruggedraaid en mogen sport- en jeugdkampen slechts doorgaan in groepen van maximaal 10 kinderen. Voor jongeren vanaf 13 moet dat verplicht buiten, voor kinderen onder de 12 jaar wordt dit sterk aangeraden. Twee weken geleden gaf het collegelid al uitleg over wat de VGC had ondernomen. Wat zijn de gevolgen van de recente beslissingen voor de jeugd- en sportkampen in de paasvakantie? Voldoet de basiscapaciteit van de VGC? Hoe zit het met de wachtlijsten? Springen de gemeenten eventueel bij? Heeft het College sinds de nieuwe wijzigingen signalen ontvangen van de jeugd- en sportsector rond bijzondere noden?

**Collegelid Pascal Smet:** De heer Vanden Borre heeft de situatie goed geschetst. Uiteraard zijn onze jeugd- en sportdienst en onze gemeenschapscentra al sinds dit weekend druk in de weer om ervoor te zorgen dat de capaciteit op peil kan blijven. Het ziet er naar uit dat dit ook zal lukken, behalve in de gemeenschapscentra waar de externe partner die de speelweken organiseerde er de brui aan gaf. Dit gaat over 10 plaatsen.

Inschrijvingen en het aantal plaatsen voor een lopende vakantie zijn altijd een dynamisch gegeven. Dat wordt ook dagelijks gemonitord en aangepast. Het kan immers zijn dat ouders beslissen om hun kind toch niet naar een activiteit te sturen of om ze zelf op te vangen. Andersom kunnen ouders onverwacht geconfronteerd met bijkomend werk en op de valreep nog een activiteit zoeken.

Onze diensten en onze gemeenschapscentra en de initiatiefnemers van jeugd- en sportkampen stellen zich dus opnieuw heel flexibel op en zijn in contact met de collega's van de speelpleinen en onderwijs om oplossingen te vinden voor deze paasvakantie. Ze gaan ervoor en het ziet ernaar uit dat dit goed zal lukken. Dit is een gigantisch en lovenswaardig werk. Uiteraard zullen ze in de komende dagen ook de vinger aan de pols houden. Problemen die zich aandienen, zullen we uiteraard proberen op te lossen.

In het gesubsidieerde sportaanbod gaan 6 van de 7 sportclubs die kampen organiseren door met de organisatie ervan, weliswaar in een aangepaste coronavorm.

Ik wil dus alle mensen op het terrein bedanken voor hun harde werk om alle activiteiten te laten doorgaan.

**De heer Mathias Vanden Borre (N-VA):** Het is heel goed nieuws dat de capaciteit op peil blijft. Dat perspectief is uitermate belangrijk voor jongeren die het in deze periode heel moeilijk hebben. Ik wil op mijn beurt ook iedereen uitdrukkelijk bedanken die zich daarvoor inzet, zoals de VGC-diensten en alle andere betrokken actoren. De flexibiliteit die ze aan de dag leggen voor die jongeren, is mooi. De vorige keer zei het collegelid dat er één gemeente meewerkte aan het VGC-aanbod. Dat is bijzonder teleurstellend. Is dat al verbeterd?

**Collegelid Pascal Smet:** Iedereen is volop oplossingen aan het zoeken. Zodra we meer informatie hebben, zullen we dat meedelen.

**De heer Mathias Vanden Borre (N-VA):** Ik zal dit verder opvolgen, maar ben blij dat eraan wordt gewerkt.

- *De vergadering wordt om 12.39 uur gesloten.*
- *De Raad gaat tot nadere bijeenroeping uiteen.*



## **BIJLAGEN**

### **Commissievergaderingen - verslagen**

*Commissie voor Onderwijs en Scholenbouw van 3 maart 2021*  
Hoorzitting 'De nieuwe accenten/realisaties in de werking van het  
Onderwijscentrum Brussel'  
SAMENVATTEND VERSLAG  
– Stuk 775 (2020-2021) – Nr.1

*Commissie voor Onderwijs en Scholenbouw van 3 maart 2021*  
Vraag om uitleg en vraag  
INTEGRAAL VERSLAG  
– Stuk 776 (2020-2021) – Nr.1

### **Schriftelijke vragen – Indiening**

Er werden schriftelijke vragen ingediend door mevrouw Bianca Debaets, mevrouw Cieltje Van Achter, de heer Mathias Vanden Borre en mevrouw Khadija Zamouri.

## **TREFWOORDENREGISTER**

### **Actualiteitsvragen**

**Zie** - gevolgen voor de jeugd- en sportkampen tijdens de paasvakantie n.a.v. de nieuwe beslissingen van de federale overheid  
- opvang van leerlingen na de aangekondigde maatregelen van het Overlegcomité

**De cijfers van verontrustende situaties jongeren en doorverwijzing van CLB naar parket Brussel, blz.**

**De mogelijkheid tot invoering van laagdrempelige coronatesten in het Brussels hoger onderwijs en de ondersteuning daaromtrent vanuit de VGC, blz.**

**De plannen om sportinfrastructuur te laten beheren door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, blz.**

**De samenwerkingsovereenkomst met het Huis van het Nederlands, blz.**

**De strijd tegen homofobie, blz.**

**De uitspraken van de burgemeester van de Stad Brussel over het Nederlandstalig onderwijs, blz.**

**Doorstart van de verenigingen na corona, blz.**

**Gevolgen voor de jeugd- en sportkampen tijdens de paasvakantie n.a.v. de nieuwe beslissingen van de federale overheid, blz.**

**Leerachterstand door de coronacrisis, blz.**

**Opvang van leerlingen na de aangekondigde maatregelen van het Overlegcomité, blz.**

### **Vragen**

**Zie** - leerachterstand door de coronacrisis  
- doorstart van de verenigingen na corona

### **Vragen om uitleg**

**Zie** - de cijfers van verontrustende situaties jongeren en doorverwijzing van CLB naar parket Brussel  
- de mogelijkheid tot invoering van laagdrempelige coronatesten in het Brussels hoger onderwijs en de ondersteuning daaromtrent vanuit de VGC  
- de plannen om sportinfrastructuur te laten beheren door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest  
- de samenwerkingsovereenkomst met het Huis van het Nederlands  
- de strijd tegen homofobie  
- de uitspraken van de burgemeester van de Stad Brussel over het Nederlandstalig onderwijs  
- vreemde talen onderwijs in Brussel, blz.

**Vreemde talen onderwijs in Brussel, blz.**

